

nt

naš tednik

Letnik XXVII — Stev. 17 24. aprila 1975 Cena 4.— šil. P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt. — Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Sojenje ustašem

Salzburško porotno sodišče je obsodilo 29-letnega Marka Logarušiča in 27-letnega Slavka Mihakića na deset mesecev, 32-letnega Ivana Pomperja pa na osem mesecev zapora pogojno. Obdolženi so bili sodelovanja pri oboroženem gibanju „Hrvaško revolucionarno bratstvo“. Leta 1972 je jugoslovanska vlada poslala Avstriji poseben aide memoire, v katerem je seznanila Avstrijo z protijugoslovanskim delovanjem ustaških teroristov na avstrijskem ozemlju. Na podlagi tega dokumenta so šele potem postale oblasti v Avstriji aktivne.

Ob 30-letnici osvoboditve: objavljamo sodne dokumente

Ob tridesetletnici zloma fašizma je prav, da se spominjamo grozodejstev, ki jih je zakrivil Hitlerjev režim. Brezmejna so ta grozodejstva, starejši se tega še dobro spominjajo, vsaj tisti, ki so ta režim občutili, trpljenje na lastni koži, v zaporu, izseljeni, pregnani, poklicani na fronto, med partizani ali pa doma v velikem pomanjkanju. Časopisje — vsaj večinsko — skuša tiste čase poveličevati s tem, da se takratni čas in ljudje, ki so tako nečloveško usmerjali usodo nenemških narodov tretjega rajha, prikažejo čimbolj simpatični in človeški. Pod geslom, da le ni bilo tako hudo, in da so vse zlo prinesli šele osvoboditelji. Noben ča-

sopis ob tridesetletnici ni pisal o nesmiselnih grozodejstvih nacističnih rabljev, vsi pa so se vrgli na osvoboditelje in le-tem očitajno zdaj ista dejanja, o katerih sami preradi molčijo.

Terminologija se kaj hitro more spremeniti. Kako je terminologija izgledala v času tretjega rajha, nam pričajo ne samo takratni nacional-socialistični listi. Na pretresljiv način to dokazuje tudi obtožnica proti selskim žrtvam. Rablji Volksgerichtshofa so jih imenovali le bandidi. Obtožnico in obsodbo, ta dva pretresljiva dokumenta, objavljamo od te številke naprej na 3. strani „nt“.

Zadeva bogoslužnega jezika:

Kako dolgo bodo še izigravali duhovnike?

Vojna proti slovenščini v cerkvi se nadaljuje — tokrat v fari Št. Vid v Podjuni. Neki poročni par se je pojavil pri župniku Krištofu in zahteval, naj se poročni obred vrši v nemščini, ravno tako tudi poročna maša. Da bi bila mera zahtev pol-

na, je par zahteval, naj bi poročno mašo oblikoval Deutscher Gesangsverein Turnerse. Župnik je sicer privolil nemškemu poročnemu obredu, dal pa premisliti, da bi v letu sprave pri poročni maši bila kaka molitev tudi v slovenščini. So-

delovanje zbora je prav tako dal paru v premislek. Župnik je še dejal, naj si par to zadevo premisli.

Poročni par — pravzaprav sta dva, brat in sestra, oba iz Rikarje vasi, se mislita istočasno poročiti — pa zadevo ni premislil. Zato pa

je neki Franz Skant, ki sploh ni faran šentvidske fare, napisal pismo bralcev koroškem nemškem listu, kjer pravi, da je župnik odklonil zahtevo po nemškem obredu. Poleg tega je bil — kakšna predrznost v očeh pisca pisma — župnik tako „nesramen“, da ni klonil diktatu poročnega para, da se ni umaknil iz domače cerkve, da bi tuj duhovnik preko župnika v župnikovi cerkvi napravil nemško mašo. Pisec je zaključil, da mora zaradi župnikove „trdovratnosti“ poročni par iskati drugo cerkev ali se odpovedati cerkveni poroki.

Brez cerkvenega žegna tema dva paroma le ne bo treba živeti: kajti v Št. Jurju na Vinogradih je bil župnik Mösslacher pripravljen usmiliti se poroke žejnih in slovenske besede sitih parov in jih bo tudi zvezal. Samo da se pojavi načelno vprašanje: v kolikor je dopustno, da si verniki izbirajo za posamezne obrede po mili volji žup-

nike, ki so jim najbolj pogodu in ki brezpogojno izpolnjujejo zahteve vernikov? S tem se izigravajo tudi duhovniki drug proti drugemu. Ta primer ni edini. Kajti skoraj po vseh farah se dogaja, da se pač zahteva od župnika nemška maša, sicer grede v druge kraje. Da jim je za krščanstvo le malo, kaže ravno omenjeno pismo bralcev. Ordinarjat naj bi se v tem načelnem vprašanju dokopal do jasnega stališča.

„Skupna Koroška“ — slovenska

„Skupna Koroška — Gemeinsames Kärnten“ je bil diskusijski večer v Celovcu, na katerega je vabila delovna skupnost katoliške mladine. Skupna Koroška je v tem primeru bila le fraza: kajti z tremi izjemami, so bili navzoči le slovenski mladinci in mladenke. Predavala sta dr. Inzko in dr. Waldstein. V diskusiji je dr. Waldstein na tozadevno vprašanje izjavil, da ni podpisal tako imenovanega „Aktion Volksbegehren“ za ugotavljanje manjšine, ker nihče ni prišel do njega. Tudi če bi se to zgodilo, ne bi podpisal.

„profil“ ožigosal Kleine Zeitung

Zelo primerno prikazuje glosa v zadnji številki magazina „profil“ razmere pri največjem koroškem listu, malem formatu „Kleine Zeitung“. Pretekli petek namreč, ravno v času, ko je v Tinjah bil zbor katoliških novinarjev pod duhovno režijo „Kleine Zeitung“, je taisti ma-

li format nazorno prikazal svojo držo do slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Že večkrat smo pisali, da mali format sicer od časa do časa objavlja Slovincem naklonjene prispevke, v „odškodnino“ domovini zvestim pa istočasno prinese docela drugačno mnenje — v konkretnem primeru celo na isti strani iste številke. Takole piše „profil“:

Kurt Vorhofer, Wiener Redaktionsleiter der größten Bundesländergazette „Kleine Zeitung“, verschluckte sich fast an einem Mohnstrieht, als er vorletzten Samstagmorgen am Frühstückstisch die Kärntner Ausgabe seines Blattes aufschlug. Auf der Kommentarseite las er Eigenes in unerwarteter Nachbarschaft: Heinz Stritzl, „Kleine“-Chef in Klagenfurt, hatte den Vorhofer-Bericht „Kreisky und der Kärntner Heimatdienst“ in Begleitung einer gleich umfangreichen Stellungnahme des Heimatdienstobmannes Dr. Josef Feldner abgedruckt. Vorhofer wütend: „Der hat mich in meiner eigenen Zeitung eineghaut!“ Der Vorhofer-Bericht war schon tags zuvor — freilich ohne Begleittext — in der Grazer Ausgabe erschienen. Doch in Kärnten, wo in Minderheitenfragen alle Macht der Meinungsmacher vom größten Kärntner Verein ausgeht, mußte das Ganze vorerst über den Tisch des Heimatdienstführers. Vorhofer-Trost: „Das ist für mich garnix Neues. Immer wenn ich über die Kärntner Treudeutschen schreibe, werd' ich da unten zensuriert.“

Osnutek ugotavljanja je znan

Na 3. strani objavljamo zanimiv članek iz „Neues Forum“, kjer avtor Michael Siegert pride do zaključka, da nameravano ugotavljanje manjšine ni kaj drugega kot prvi korak za njeno uničenje: ker definira objekt, na katerega se meri. Na moralni ravni pa primerja Siegert ugotavljanje manjšine z nürnberškimi zakoni. „Vsi pošteni Avstrijci morajo bojkotirati ugotavljanje manjšine,“ piše avtor.

Objavljamo pa tudi osnutek vprašalne pole, ki naj bi služila za tako ugotavljanje. Ta osnutek je „sad“ dela študijske komisije, skupine ekspertov in statističnega centralnega urada. Osnutek je datiran iz leta 1973; medtem je prišlo tudi do nekaterih drugih predlogov, ki pa se drug od drugega razlikujejo le po malenkostih.

V središču zanimanja je seveda, kako so duhovni očetje tega osnutka vrednotili kategorijo „windisch“. — Tu se je pokazalo, da še nadalje mislijo cepiti Slovence po geslu „Wer a Slowene is, bestimm i!“ Da bo ugotavljanje manjšine nič drugega kot plebiscit o tem, ali naj se člen 7 izpolni ali ne, potrjuje že formulacija tega osnutka: tako predpostavljajo izumitelji tega papirja, da so vsi nemški Korošci proti izpolnitvi člena 7 in da so za izpolnitev brezpogojno le Slovenci: tisti, ki se vnesejo v kategorijo „windisch“, naj bi še dodali, če se hočejo šteti za izpolnitev člena 7 k slovenskemu prebivalstvu.

Čenjenim bralcem prepustimo, da sodijo o tem vsekako čudnem osnutku. V eni od prihodnjih števil bomo to vprašanje še temeljiteje analizirali. Na tretji strani: „Govorijo nemi slovensko?“

Analiza: naslednja kriza pride gotovo

Prvič v tej gospodarski recesiji so si tudi posamezne gospodarske veje, ki so od recesije tudi najbolj prizadete, začele beliti glavo o izhodu iz tega vse prej kot prijetnega položaja. Pod okriljem instituta za gospodarsko pospeševanje (Wirtschaftsförderungsinstitut — WIF) so zastopniki šestih vej, (tekstil, obleke, usnje, lesna predelava, steklo in elektroindustrija), poleg teh pa še gradbeništvo, razpravljali o diskusiji, kako poživiti svoje stroke. Letni prirastek bo znašal tokrat 2,5 do 3 odstotke, in kot so optimistično izjavili, te prognoze ne bo treba korigirati.

Tako so vsaj optimisti v teh gospodarskih vejah, predvsem v elektrotehnični, izjavili, da bo recesija kmalu štela med preteklost. Skrajšani delovni čas naj bi predvsem pri tvrdkah Siemens in Philips v kratkem nehal. Nič pa o takih optimističnih prognozah ni slišati na Koroškem: v tej zvezni deželi, ki ima največji delež brezposelnih, absolutno število podjetij, ki so v nevni krizi, ni poseben velik. Seveda, ker je število podjetij kot tako že zelo nizko. Zato pa pravijo dobro informirani krogi, da bodo

posledice v tistih podjetjih, ki imajo vendar težave, tem bolj občutne. Kajti gospodarska politika dežele Koroške se maščuje.

Pretekli teden je bila zopet na sporedu televizijska oddaja „televiziv“ znanega prezentatorja Clausa Gattererja. V njem je skušal analizirati obmejne kraje Koroške in Štajerske, kako se razvija tako imenovana „Urangst“ — koroški prastrah. Ta prastrah, se je dalo razbrati iz te oddaje, je na Koroškem vse bolj prezenten kot na Štajerskem — in to ne samo iz političnih razlogov. Predvsem iz gospodarskih: to je zelo jasno prikazal intervju s pliberškim županom Moryjem, ki je podal stališče k projektu gradnje tovarne „Gorenje“ na območju pliberške občine. Mory je označil načrtovano tovarno kot preveliko, kar bi imela določene posledice na trgu z delovno silo. Mory se je posluževal skoraj zgolj politične argumentacije.

Kakšne posledice bi taka tovarna dejansko imela za delovne ljudi v tem kraju, je dva dni navrh bilo zapisano v nekem pismu bralcev v koroškem časopisju. Nekdo, ki se na gospodarstvo le precej razume,

je dejal, da bi v primeru, da bi nastala v Pliberku večja tovarna, v tem primeru „Gorenje“, prišlo do „požlahtnitve plač“ (Lohnveredelung) v tem območju. Nezaslišano! Prebivalstvo obmejnih krajev bi končno dobilo pravične plače, ne da bi se jim bilo treba voziti po ure in ure na oddaljena delovna mesta! Da o stabilizacijskem efektu tega podjetja niti ne govorimo. Tako se pa tudi jasno kaže prizadevanje večinskih strank — na primeru Moryja — za interese domačega delovnega človeka.

Omenjena „požlahtnitev plač“ pa bi vsekakor privedla tudi do tega, da južna Koroška ne bi bila več „Hongkong Avstrije“. Ker pa do tega ne bo prišlo — pri tem predpostavljamo, da to ne sme biti le posamezno podjetje — se tudi dežela Koroška iz aktualne recesije ne bo kaj učila. Naslednja kriza pride gotovo.

■ Kljub hudim pomislekom Združenih narodov in generalnega tajnika Waldheima, se bo avstrijsko podjetje VÖEST priključilo gradnji jeklarne v Južni Afriki.

Nepotrebn film?

Med nami rečeno, glosa (v Kleine Zeitung, dne 17. aprila t. l.) na prispevek gospe dr. E. Spira „Strah ob meji“ v Gattererjevem Teleobjektivu prejšnjega tedna se mi zdi povsem neprimerna.

Glosator „Jowe“ jo je ubral po precej izhogeni poti koroškega žurnalizma: Kaj je objektivno in kaj koristi naši deželi, določajo nemško-nacionalni krogi. Stvarem, ki bodo, ker so resnica, je treba nalepiti (nam že dobro znano) etiketo: To škoduje skupnemu življenju in medsebojnemu razumevanju!

Podobno enostavno komentira glosar omenjeni film. — Zakaj natenkrat človek ne bi smel omeniti tistega strahu, za širjenje katerega se določene organizacije tako močno trudijo — strahu pred „ponovnim napadom, oziroma zasedbo Koroške“ s strani Jugoslovancov. Ta strah, ki ga domovini zvesti v svoji psihi bolešno negujejo in ki se od časa do časa stopnjujejo v blazno bojazen, kot smo to že nešteto tokrat in ravno v letošnjem volilnem boju znova doživeli, je pač samo za „domačo rabo“. Bog ne daj, da bi drugi omenili, s čim sami radi manipulirajo!

V televiziji prikazani primeri povejo najmanj to, da o kakšni ogroženosti Avstrije s strani Jugoslovancov ni mogoče govoriti, ne na Štajerskem in tudi ne na Koroškem; da pa obstaja velika razlika v tem, kaj mislijo „nekateri“ Štajerci in kaj „nekateri“ Korošci o jugoslovanskem sosedu. Kmet o jugoslovanskem sosedu. Kmet na Štajerskem je rekel: „Jaz sem kmet, opravi mi svoje delo. Jugoslovani so isti ljudje, jezik pač imajo drugačen...“ Za Stritzljevega glosarja je ta izjava pomirljiva. Ni se pa dotaknil tega, kar je za nas na Koroškem vznemirljivega. Da na Koroškem marsikdo drugače misli kot ta štajerski kmet, da pri nas „umetno“ delajo strah, tako rekoč poklicno, da radi prikrivajo resnične misli s „stvarnimi argumenti“ (glej primer Gorenje).

Seveda prizori televizijskega filma ponekod niso bili dosti jasni, lahko si kako besedo napačno razumel — zaradi pomanjkljive prozornosti celotne zamisli, a nekaj zrncev resnice je dr. E. Spira z Gattererjem vred kljub temu izluščila. In to, mislim, je bilo potrebno.

„We“

GOSPODARSTVO:

Lesno gospodarstvo v velikih škripcih

Avstrijsko gozdarstvo je zadnja leta na trgu prodalo letno okoli 10 milijonov kubičnih metrov lesa. Dobršen del in sicer v povprečju okoli 60 odstotkov je šlo v izvoz, v glavnem v obliki kvalitetnega rezanega lesa iglavcev. Ob naraščajočem povpraševanju za tem lesom je bila zadnja leta avstrijska industrija papirja in lesnitnih plošč celo prisiljena, da je svoje potrebe po lesu krila z uvozom iz cenejšega vzhodnega in severnega evropskega območja. Cene hlodovine so v tem času na avstrijskem trgu narasle in se gibale tudi pri 1400 šilingov za kubični meter.

Zaradi znanih mednarodnih gospodarskopoličnih okoliščin, do

katerih je prišlo konec leta 1973 in med 1974, se je takorekoč mahoma spremenil tudi položaj avstrijskega lesnega gospodarstva. Možnosti izvoza so pričele naglo popuščati tako pri rezanem lesu kot pa pri lesnitnih ploščah, celulozi in papirju. Podobno je v razvoju recesije in krize tudi na domačem trgu pričelo popuščati povpraševanje za lesnimi izdelki. Cene za hlodovino so pričele rapidno padati še zaradi tega, ker je morala industrija lesnitnih plošč in celuloze enostavno prevzeti hlodovino, ki jo je prej s srednjeročnimi pogodbami naročila po vzhodnih in severnih deželah. Sedaj gozdni posestniki zastonj čakajo na kupce,

čeprav so cene lesa padle že na 60 odstotkov cen leta 1973/74.

Po zadnjih poročilih ima avstrijsko žagarstvo na zalogi 1,2 milijona kubičnih metrov rezanega lesa. Ta zaloga odgovarja skoraj dvem tretjinam lanskega izvoza rezanega lesa. Spričo tega bo žagarstvo letos kupilo le polovico lesa oz. hlodovine, ki je je doslej letno kupilo. Industrija lesnitnih plošč, celuloze in papirja se zadržuje podobno, prvič zaradi tega, ker po svojih obratih še ni imela takih zalog lesa in izdelkov kot jih ima, drugič pa zaradi tega, ker ima baje že v žepu dovoljen kontingent za uvoz 800 tisoč kubičnih metrov cenejšega lesa iz drugih dežel.

Posledice takega razvoja na mednarodnem, s tem pa tudi na avstrijskem trgu z lesom in lesnimi izdelki občutijo v prvi vrsti kmečki gozdni posestniki in delavci po podjetjih lesnega gospodarstva. Žagarstvo dela le še s 50 odstotki kapacitete, industrija lesnitnih plošč, celuloze in papirja pa odpušča delavce, s preostalimi pa dela s skrajšanim delovnim tednom. Na Korškem se tovrstni primeri vrstijo od tedna do tedna.

Na zboljšanje nastalih razmer v bližnji prihodnosti avstrijsko lesno gospodarstvo enako ne more računati kot druge skupine gospodarstva. Evropske uvozne potrebe rezanega lesa, ki so v povprečju zadnjih dveh let znašale 26 milijonov kubičnih metrov letno, se bodo leto verjetno ustavile pri 16 milijonih kubičnih metrov. Italija, ki je doslej kupila 60 in več odstotkov

avstrijskega izvoznega viška rezanega lesa, letos skoraj ne kaže zanimanja za zadevne poslovne zaključke, ker spričo krize, ki se tam zaostruje, išče potrebno robo na cenejšem Vzhodu. Tudi dežele območja Levante obračajo svoje poglede na ta cenejši trg.

Podobne težave ima avstrijska industrija tudi na mednarodnem trgu lesnitnih plošč in papirja. Obseg njene proizvodnje je podobno kot pri žagarstvu odvisen od možnosti izvoza. Ta možnost pa se tudi čedalje bolj slabša, ker ob slabem povpraševanju na mednarodnem trgu in s tem povezanimi cenami avstrijski izdelki skoraj niso več kos konkurenci drugih dežel.

Reevalvacije šilinga, za katere sta se 1973 in pozneje ob pristanku narodne banke odločili socialistična vlada in ÖVP kot njena parlamentarna opozicija, hromijo tudi v lesnem gospodarstvu možnosti izvoza enako kot ga hromijo v celotnem eksportnem gospodarstvu. Do zboljšanja nastalih razmer v lesnem gospodarstvu letos gotovo ne bo prišlo. Če bo prišlo, bo najprej prišlo šele proti koncu prihodnjega leta, verjetno pa še pozneje. (bl)

Temelja odločitve za jutri

Odločitve se sprejemajo vsak dan, a jasno da samo na osnovi dolgoročnih ciljev narodne skupnosti, za kar je potrebna povezanost, organizacija in združenje.

Zavedati pa se je treba, da v okviru vsakega, kakršnega koli združenja obstajajo napetosti, tudi nesoglasja. Da le-to ni nič nenavadnega, ker pri vseh raznih združenjih ni nikjer popolnega soglasja in skladnosti pogledov med njih pripadniki. Ta skladnost obstaja pravzaprav samo v osnovnih vprašanjih, zaradi katerih združenja sploh obstajajo in pomeni, da so cilji, ki jih povezujejo močnejši kot pa raznolikost v pogledih, mnenjih in nazorih.

Zaradi raznolikosti v pogledih in mnenjih je tudi določena stopnja nesoglasja ali tudi nezadovoljstva (frustracije) nekaj povsem navadnega in mu je odmerjena tudi določena mera tolerance.

Skratka, ni idealne skladnosti in vsakdo, ki se odzove določeni skupnosti, organizaciji, političnemu, narodnostnemu ali kulturnemu združenju, mora računati tudi na nesoglasja, na različna mnenja in poglede.

Ne more pa biti razhajanja, kot že rečeno, v osnovnih načelih, ki povezujejo kulturno ali politično organizacijo in v končni posledici narodno skupnost samo. Ne more biti npr. dvoma o tem,

- da je narodna skupnost subjekt na vseh področjih javnega življenja, tako na družbenem kot narodnem, tako na kulturnem kot političnem področju;

- da nastopa zmeraj na enakopravnih ravni nasproti vsem drugim organizacijam, tako v odnosih s politično državno oblastjo, kot tudi s samostojnim političnim nastopanjem;

- da se ravna in ukrepa edino po načelih pravičnosti in v duhu na-

ravnih in človečanskih pravic, brez ozira na to, kaj bo trdil nasprotnik; itd.

Edino na takih načelih se lahko narodna skupnost kulturnopolitično integrira. Ako pa se v teh načelih mnenja njenih pripadnikov bistveno, pa tudi le delno razhajajo, prihaja do razdruževanja, do cepitve na več miselnih skupin in s tem do oslavitve narodnostne skupnosti kot celote, do oslavitve nasproti silam, ki jo ogrožajo in spodkopavajo in s tem do pospešene asimilacije.

Manjšinske narodne skupnosti največkrat ne slabijo ravno zato, ker so manjšine, pač pa zaradi prešibke enotnosti, medsebojne nepovezanosti, kar slabi njihovo odporno moč. Njih člani zapadejo zaradi tega v malodušje, v malovernost, se predajo občutku usodnosti, neizglednosti svojega porenja. So zato pripravljivi, da se asimilirajo, ali pa iščejo izhoda iz takšnega stanja s tem, da se priključijo drugim strankam, ker naj bi bile močnejše.

Nasprotnik seveda takšno stanje prav dobro pozna. Da bi manjšino čim bolj oslabil in jo dokončno izločil iz javnega življenja in s tem zamoril, se poslužuje posebnih prijemov, ki naj v manjšini ubijejo vsakršen up na njeno lastno prihodnost, oz. na prihodnost njenih pripadnikov. Ti naj bi pričakovali nekaj samo tedaj, ako se asimilirajo, oz. vsaj priključijo v tuje stranke.

To je bilo tudi ozadje pogroma na krajevne table. Ne table kot take, ampak njih simbolični pomen, ki je bil za velik del pripadnikov manjšine v tem, da je končno prebit led diskriminacije, je bilo tisto, kar je dvignilo pogrom. Manjšina naj ne bi videla nikake prihodnosti, dokler ohranja svojo narodnost, iz-

hod iz vražjega kroga naj vodi edino preko asimilacije.

To je bil seveda najbolj grob izpad protimanjšinskih sil, so pa tudi drugi načini, mnogo bolj prikriti, a zato toliko bolj perfidni in tudi učinkoviti. Gre predvsem za usmerjanje javnega mnenja s pomočjo javnih občil (tiska, TV). Manjšini nasprotni sile se na tem polju poslužujejo že leta predvsem dveh trikov, ki ju družbena veda označuje, prvega kot napačno podmeno (hipotezo), ki pa se z objavo uresniči, in drugega kot sicer pravilno podmeno, ki se z objavo v javnosti ne uresniči. Oboje uporablja posebno koroški tisk v odnosu do koroških Slovencev že dolgo časa in to ne ravno brez uspeha.

V prvem primeru sugerira javnosti v deželi in s tem sami manjšini, kako je manjšina nezmožna lastnega narodnostnega, kulturnega in političnega življenja, da je njeno lastno politično nastopanje brezplodno in brezizhodno, vse do prikritega zastraševanja, češ, ako nastopite, samostojno se boste prešteli sami.

In manjšina se res počuti bolj slaba kot je v resnici, en del njenih pripadnikov išče zatočišča v eni, drugi pa v drugi stranki, ki seveda obe velikodušno obljubljata „takojšnje“ ali pa vsaj čim prejšnje reševanje osnovnih manjšinskih pravic. Tako minevajo leta, manjšinska skupnost pa vedno bolj slabi in doseže končno kritično točko, ko se ne bi mogla niti več povezati v skupnosti, ako bi se tako stanje nadaljevalo. Prisiljena zahtevati, naj obljubam sledijo tudi dejanja, doseže manjšina pri strankah edino to, da ji pokažejo zobe. Zamorec je delal, zamorec naj gre.

Drugi primer pa zadeva sožitje obeh narodnosti v deželi, česar si želi na mešanem jezиковnem območju nad 80 odst. ljudi, ko se je

izkazalo v nedavni raziskavi ljudskega mnenja. Sožitje obeh narodnosti v deželi ni predstavljalo nikakega vprašanja v vseh preteklih stoletjih, zakaj ga bi moralo danes? Toda v resnici se prepriča vsak poskus, ki naj bi vodil do resničnega sožitja v deželi. Vsak poskus, ki postane javno znan in to mora postati, da ljudje zvejo za njegov namen.

Bistvo je v tem, da si vladajoča garnitura glavnih strank hoče ohraniti svoje položaje, toda stranke kot take nimajo že dolgo ne več resničnih idejnih motiv za svoj obstoj. Zato se poslužijo nacionalnega motiva, sugerirajo nevarnost za nacionalni obstoj in tedaj se seveda baza z zgane in jih vodi, ker se boji česa nepredvidenega. S tem pa tudi znova potrjuje njih osebne položaje in koristi vladajočih strankarskih garnitur.

Po vsem tem je naravnost presenetljivo, da je bila koroško slovenska skupnost v sedanjem času sposobna integrirati se, kot je iz-

pričala z Enotno listo ob zadnjih deželnih volitvah. In uspeh po napredku za več kot 50 odst. nasproti zadnjim občinskim zagotovo potrjuje pravilno izbiro in očituje doslej neizkoriščene moči v njenih vrstah, ki še niso imele priložnosti, da bi se razmahnile.

Ker je bilo na ta način podano jedro, okrog katerega naj se zbere tudi mlajši koroško slovenski rod, ki leto za letom stopa v javno življenje, je še zlasti pomembno, da čim bolj jasno spregledamo zakuksije tistih sil, ki v cilju lastnih koristi onemogočajo uresničitev osnovnih narodnih pravic slovenskim sodeželanom, tako da njih snubljenje ali grožnje ne bodo povzročale nepotrebnih nesoglasij in razkorakov med nami.

Samostojni nastop in lastna organizacija sta edini temelj za izgledno prihodnost manjšine, vse druge vrste politično kulturnih rešitev so lahko le rešitve za danes, ki pa jih jutri lahko že ni več.

Vietnam: Thieu je odstopil

Po skoraj desetletnem vladanju je v ponedeljek odstopil južnovietnamski državni predsednik Nguyen van Thieu. V posebnem govoru v televiziji je van Thieu izjavil, da odstopa zaradi političnega pritiska ZDA in zaradi manjkajočega kritja v lastni državi.

V Saigonu se je tako pojavila vsaj iskrica upanja, da bi se vietnamski konflikt morda še v zadnjem trenutku le rešil na diplomatski ravni. Vietkong in enote severnega Vietnama so namreč vedno zahtevale odstop van Thieuja kot pogoj za mirovna pogajanja. Komunistične enote pa so medtem

začele z ofenzivo na glavno mesto. Xuan Loc, mesto 60 kilometrov pred Saigonom, so brez obrambe prepuščili sovražniku, da bi mogli lastne enote zediniti pred prestolico. ZDA pa zdaj pospešujejo evakuiranje ameriških državljanov. Od 3000 Amerikancev hočejo večino spraviti z letali na varno, saj so zastopniki Vietkonga dejali v Parizu v prvi izjavi, da bo mir šele tedaj, ko bo zadnji ameriški vojaški svetovalec zapustil Vietnam. Ameriški prezident Ford pa se še vedno tepe za gospodarsko in vojaško podporo Vietnama.

Gospodarska rast bo minimalna

Gospodarska rast bo v teku prvega polletja 1975 doživela nadaljno nazadovanje in tudi stagnacijo. To je izjavil minister za trgovstvo Josef Staribacher. Zastopnik instituta za gospodarsko pospeševanje (WIFI) pa je dejal, da se more prvi porast po stagnaciji v drugi polovici leta celo zavleči za nekaj mesecev. Morebitne posledice takega položaja je orisal s previdnimi besedami: položaj bo treba tedaj pač na novo oceniti.

Bencin se ne bo podražil

Gorivo vseh vrst, tako bencin kot tudi dizel naj bi postal še dražji, take govorce so se širile v zadnjem času. Minister Staribacher je izjavil, da mu o taki podražitvi ni kaj znano. Tudi zastopniki firm, ki trgujejo z mineralnim oljem, še niso prišli do njega s takšnimi željami. Duhove je pomiril tudi finančni minister Androsch, o katerem se je reklo, da je duhovni oče take linearne podražitve goriva, da bi na ta način zmanjšal luknje v proračunu.

Vznemirjenje zaradi biroja PLO

Zvezni kancler Bruno Kreisky je zopet vznemiril duhove. Povod je bila njegova izjava pred Združenimi narodi, da bi tudi palestinska osvobodilna (ali teroristična) organizacija PLO dobila biro na Dunaju, če bi zanj zaprosila. V časopisju so se takoj pojavile karikature, ki so kazale Arafata, kako pride s kovčki in brzostrelko na dopust v Avstrijo. Preplah se je pomiril, ko je Kreisky reagiral kot vedno: „Treba je preudarni“!

Cena mleku bo povišana

Uradna komisija za določitev cen se bo v kratkem bavila s predlogom za povišanje cene mleka. Na ta način bi kmetje dobili vsaj malenkostno odškodnino za inflacijo, če že ne bi prišlo do realne produkcije cene za mleko. Za enkrat pa si še posamezne frakcije kmetijske zbornice niso na jasnem v znesku, za katerega naj bi se cena povišala. Vsak ima druge podlage glede kalkulacije. Prezidialna konferenca je predlagala povišanje za 73 grošev.

Turizem zadolžen s 15 milijardami

Turistično gospodarstvo je zadolženo s 15 milijardami šilingov. Čeprav so turistična podjetja v letošnji zimski sezoni (do februarja) mogla zaznamovati 13,8 odstotkov več prenočitev, se ta porast verjetno ne bo izkazal tudi v poglavju dobiček. Kajti posamezna podjetja so pri kalkulaciji cen morala gledati predvsem na konkurenčnost cen ter so morali držati cene nižje kot je bilo naraščanje stroškov. Dokončna bilanca o sezoni še ni znana.

Obtožnica Volksgerichtshof-a selskim žrtvam

Berlin, 24. marca 1943

Der Oberreichsanwalt
beim Volksgerichtshof

Obtožnica

Obtožujem

1. lesnega delavca Tomaža Olipa, rojenega 17. decembra 1913 v Selah, začasno prijet 1. decembra 1942.

2. lesnega delavca Jakoba Orascheja, rojenega 17. julija 1902 v Selah, začasno prijet 1. decembra 1942.

3. puškarja Johanna Doujaka iz Borovelj, rojenega 23. decembra 1905 v Selah, začasno prijet 3. decembra 1942.

4. kmeta Franca Gregoritscha, rojenega 4. oktobra 1901 v Selah, začasno prijet 1. decembra 1942.

5. kmetijskega delavca Franca Pristovnika iz Sel, rojenega 30. julija 191-, začasno prijet 3. decembra 1942.

6. lesnega delavca Florijana Kelicha iz Sel, rojenega 30. aprila 1908, začasno prijet 12. januarja 1943.

7. bajtarja Bartolomeja Orascheja iz Sel, rojenega 12. avgusta 1902, začasno prijet 3. decembra 1942 —

— Vsi obtoženci so slovenske narodnosti ter so trenutno v celovškem zaporu ter doslej brez branitelja —

postopek je tudi glede Tomaža Olipa od vojnega sodišča rajha bil prenakazan Volksgerichtshofu —

da so v nekdanjem nemškojugoslovanskem obmejnem področju, predvsem v Selah, na Obirskem in v okolici

ponovno deloma skupno med seboj in z drugimi

od začetka leta 1941 do konca leta 1942, Tomaž Olip tudi leta 1938

I. vse obdolžence,

da so skozi eno in isto dejanje

1. pripravili veleizdajsko podvzetje, da bi s silo odtrgali od rajha področje, ki spada k rajhu in

z silo spremenili ustavo rajha, pričemer je bilo dejanje usmerjeno na to, da bi s pripravo veleizdajstva ustvarili organizatorično skupnost in le-to vzdržali,

2. med vojno podvzeli dajati v tuzemstvu sovražni sili podporo,

3. med vojno v tuzemstvu proti rajhu dajali potuho sovražni sili in škodovali vojni sili rajha,

II. Tomaža Olipa,

da je skozi isto dejanje kot pri I

1. pregovoril vojaka k pobegu iz vojske,

2. izdal državno skrivnost, zločinov proti § 80, § 83 odst. 2 in 3 štev. 1, §§ 86 a, 88, 89, 91 b, 47, 73 kazenskega zakonika, § 5 štev. 2 odredbe o posebnem kazenskem pravu v vojni in pri posebnih prilikah z dne 17. avgusta 1938.

Obdolženci so se udeleževali za prevratniška gibanja komunistično-slovenskih band v nekdanjem nemškojugoslovanskem obmejnem področju okoli Sel, Obirskega in Železne Kaple. Dezerterja Tomaž Olip in Jakob Orasche sta z drugimi dezerterji, ki so se skrivali v podzemskih bunkerjih in poslopih, ter z banditi navezala kontakt in razglabljala na mnogoštevilnih pomenkih, h katerim sta bila pritegnjena tudi Franc Pristovnik in Bartolomej Orasche, izgleda in možnosti izdajalskega delovanja. Medtem ko je Tomaž Olip imel tudi važno vlogo kontaktne osebe za bando Tschertou in je obdolženec Pristovnik bil kontaktna oseba za dezerterje, so obdolženci Pristovnik, Florijan Kelich in Bartolomej Orasche dali na razpolago svoja posestva za pribežališče dezerterjev in banditov ter jim dajali prenočišče in prehrano. Gregoritsch je privolil, da so napravili na njegovem posestvu podzemski bunker, dal na razpolago za gradnjo tega bunkerja potrebna orodja ter oskrboval dezerterje z živili. Johann Dovjak je končno preskrbel orožje in municijo za dezerterje in bandite.

BISTVENI REZULTAT POIZVEDOVANJ

I.

Prevratniška stremljenja komunistično-slovenskih band v nekdanjem

demško-jugoslovanskem obmejnem področju.

Medtem ko so po vojni 1914/18 tudi veliki deli slovenskega prebivalstva imenovani „Windische“, brnili v krvavem osvobodilnem boju pozimi 1918/19 proti jugoslovanskim prizadevanjem za anekcijo in pri plebiscitu 10. oktobra 1920 glasovali za nedeljeno Koroško, so zastopali slovenski prebivalci takratnega obmejnega področja okoli Sel, kraju storjenih dejanj v tem postopku nasledovanih obdolženec, že takrat pretežno jugoslovansko stališče. Tako je po izjavi Franca Pristovnika od celotnega prebivalstva v Selah dalo le 7 prebivalcev svoj glas za nedeljeno avstrijsko Koroško. To usmeritev prebivalstva je pozneje v letih avstrijske republike pospeševal predvsem župnik Vauti in pozneje lesni trgovec Olip z tako imenovano manjšinsko propagando v katoliško-slovenskem kulturnem društvu in z ustanovitvijo slovenskih ljudskih šol, kar je privedlo med drugim do tega, da je v času nacionalno socialističnega preloma v donavskih in alpskih gau-ih rajha del le drobec tamkajšnjega obmejnega prebivalstva obvladal nemščino. Slovenstvo je v času Dollfuša in Schuschniggga tembolj nemoteno moglo hujskati, čim bolj so se katoliško-slovenska kulturna društva povezala z domovinsko fronto v boju proti nacionalsocializmu. Po ustanovitvi

Koroška stvarnost — v NAŠEM TEDNIKU

velenemškega rajha se je politično ščuvanje pri mladini pokazalo v tem, da so pripadniki slovenske narodnosti, ki so bili obvezni za vojsko ali celo že pozivani k vojaški službi, v precejšnjem številu zbežali v Jugoslavijo. Doslej je bilo ugotovljenih za celotno koroško obmejno področje 200 takšnih primerov, od tega samo iz občine Sele več ko 20.

Ko so nemškosovražni politični krogi v nekdanji Jugoslaviji v začetku leta 1941 sprožili vojno z Nemčijo na podlagi obljub, ki sta jih jim napravili Sovjetska zveza in ZDA, in ki se je končala z zasedbo Jugoslavije, se katoliško-slovenski krogi v nekdanjem obmejnem področju še niso pojavili. Šele z začetkom odločilnega boja z bolševizmom, vsled katere so aktivistični nemškosovražni krogi nekdanje jugoslovanske ozemlje organizirali vojno bando, je na južnem Koroškem zopet zaživela nemškosovražna dejavnost. Naslanjajoč se na nekdanje jugoslovansko-sovjetsko zavezništvo so se priključili h komunističnim bandam, ki so se tvorile na zgornjem Kranjskem in v Mežiški dolini in se posluževale skrivališč orožja, ki so jih že pred izbruhom nemško-jugoslovanskih sovražnosti, v teku leta 1941 tudi

nacionalni Slovenci, pripadniki sokolov in klerikalno vezane osebe. Le-te bande, katerih centrala naj bi bila v Ljubljani, so se na ta način vidno večale in od prve polovice meseca julija 1941 naprej vodijo banditovsko vojno tudi na zgornjem Kranjskem in južnem Štajerskem, s krvavim terorjem, z roparskimi napadi in umori v tako nevarni obliki, da je bilo treba namestiti za boj proti njim končno tudi večje policijske enote in enote oborožene sile.

Neodvisno od tega, ali te bande stojijo pod komunističnim ali nacionalno-slovenskim vplivom, zasledujejo skupni cilj, da nemški vojni sili zadanejo čim večjo škodo, da terorizirajo mirno prebivalstvo in delajo splošen nemir, da bi pri vojaških uspehih, ki jih pričakujejo od protiosnih sil, prešli k nasilnemu uporu in ustanovili panslavistično ali komunistično balkansko državo.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Sprechen Stumme slowenisch?

Fragebogen einer Volkszählung ganz besonderer Art
Welche Sprache (Sprachen) sprechen Sie in der Familie?*)

(Fremdsprachenkenntnisse sind nicht anzuführen)

Bitte kreuzen Sie das zutreffende Kästchen an. Haben Sie „andere Sprache“ angekreuzt, nennen Sie diese in Worten auf der punktierten Linie.

- deutsch
- slowenisch
- windisch
- andere Sprache, welche?

Sollten Sie „windisch“ angekreuzt haben, dann kreuzen Sie bitte unten zusätzlich an, ob Sie für die Durchführung des Art. 7 Abs. 3 des Staatsvertrages (betreffend die Bezeichnung und Aufschriften topographischer Natur) zur slowenischsprachigen Bevölkerung gezählt werden wollen:**)

- ja
- nein

*) Personen ohne Familie geben die Sprache (Sprachen) an, die sie im Haus bzw. mit den Nachbarn sprechen. Für Kinder, die noch nicht sprechen können, und Stumme ist (sind) jene Sprache (Sprachen) anzugeben, die in deren Familie, in Ermangelung einer solchen, im Haus bzw. in deren Umgebung gesprochen wird (werden).

***) Wenn diese Zusatzfrage an Personen, die „windisch“ angekreuzt haben, nicht beantwortet wird, wird bei der Auszählung „ja“ angenommen werden.

Endlösung der Slowenenfrage

Die SPÖ hat die Kärntner Landtagswahlen ohne Mandatsverlust überstanden und den Landeshauptmann behalten, weil sie in einem Ausmaß vor den Deutschnationalen kapituliert hat, das man bis jetzt nicht für möglich hielt. Am 25. Februar — im Endspurt um die Gunst der Kärntner Kleinfaschisten — beschlossen die Obmänner der drei Parlamentsparteien, im Jahr 1976 eine „Volkszählung besonderer Art“ durchzuführen. Beim Einschwenken auf eine Minderheitenfeststellung hat die SPÖ die anderen Parteien rechts überholt. Landeshauptmann Wagner beteuerte, er sei ein „hochgradiger Hitlerjunge“ gewesen („Ich glaube, daß ich in nationalen Kreisen eine gewisse Wertschätzung genieße“), während Kreisky meinte, die Slowenen könnten ihn „gern haben“, wenn sie nicht mehr verhandeln wollen, werde man sich eben andere Vertreter suchen.

Die Feststellung einer Minderheit ist der erste Schritt auf dem Wege ihrer Vernichtung: er definiert das Zielobjekt. Der Ortstafelsturm vom Oktober 1972 gab einen Vorgeschmack. Die Schwellen-Prozentziffern in den einzelnen Orten würden dann die neuen Geßlerhüte für die Völkischen sein, sofern etwa die Rechte der Slowenen auf Schu-

le und Amtssprachengebrauch bei 10 oder 5 Prozent begännen (wenn das nicht eingeführt wird — wozu würde man dann überhaupt zählen?). Die Slowenen in solchen Gemeinden würden automatisch zu Opfern einer Haß- und Einschüchterungskampagne mit dem Ziel, sie von Zählung zu Zählung zu dezimieren.

Eine Episode aus der Volkszählung von 1923 beleuchtet die Tradition solcher „Minderheitenfeststellungen“. Der antisemitische Agitator Robert Körber berichtet in seinem Buch „Rassiesieg in Wien, der Grenzfeste des Reiches“ (erschienen im Braumüllerverlag 1939), daß es ihm gelungen sei, über den zuständigen Parlamentsausschuß in den Fragebogen der Volkszählung von 1923 unter „Volkszugehörigkeit“ die Rubrik „Rasse“ einzufügen: „Durch einen Zufall waren die Sozialdemokraten in diesem Ausschuß in der Minderheit und konnten durch Dr. Ursin (Großdeutsche Volkspartei) und Dr. Jerzabek (Christlichsozialer), denen ich damals die Forderungen des antisemitischen Wien überbrachte, überstimmt werden“ (S. 222). Die Betroffenen schrieben dann etwa auf den Zählbogen: „Ich schaue beinahe wie ein anständiger Mensch aus.“

Die Slowenen sind die Juden Kärntens. Der „deutsche“ Mittelstand in Kärnten fürchtet sich vor der Konkurrenz slowenischer Akademiker — so wie seinerzeit die Nazis vor der Konkurrenz jüdischer Rechtsanwälte und Ärzte. Die diversen Zählungen dienten später als Grundlagen für die Arierisierungs- und Vernichtungsmaßnahmen.

Die von Kreiskys Experten vorgeschlagene Fragestellung (siehe Kasten) schenkt sich zwar das Detail „Rasse“, beharrt aber doch auf der künstlichen Schöpfung des „Windischen“, einer von den Deutschvölkischen erfundenen Sprache, die es nicht gibt, die den assimilierungswilligen Slowenen zugeschrieben wird. Die Experten wissen natürlich um diesen Humbug — sin geben es sogar in einer Fußnote zu („... ob Sie für die Durchführung des Art. 7 Absatz 3 des Staatsvertrages, betreffend...“ — wie das wohl ein slowenischer Bauer verstehen soll?). Es ist der alte Lueger-Weg, die Guten von den Bösen zu scheiden („Wer a Slowen' is', b'stimm i“).

Kreisky wird natürlich taktieren. Um zu verschleiern, daß es sich um eine Minderheitenfeststellung handelt, wird man wahrscheinlich ein Gesetz machen, daß von jetzt ab in Fünfjahresschritten Zählungen

stattfinden (nicht nur alle zehn Jahre). Die Zählung von 1976 wird als Neuaufteilung des Finanzausgleiches zwischen Bund und Ländern verkauft werden... Die Nazis bekommen also ihre Minderheitenfeststellung, die anderen eine „föderalistische Maßnahme“, gegen die doch niemand was haben kann, oder? Dementsprechend wird man nicht nur in Kärnten zählen, sondern in ganz Österreich. Während FP-Scrinzi die individuelle Zählung verlangt, wird Kreisky darauf bestehen, daß sie geheim ist (mit Urne, wie bei einer Wahl). Auch der Zusammenhang der Zählergebnisse mit den Rechten der Slowenen wird im dunkeln bleiben, so daß ein „Kampf der Neger im Tunnel“ beginnt: die Völkischen werden auf fixe, möglichst hohe Prozentsätze pochen, die Regierung wird vage bleiben („grundsätzliche Orientierungshilfe“ oder so), womit sie die Slowenen einzulullen hofft.

Ruhe in der Slowenenfrage braucht die Regierung schon deswegen, weil sie ihre aufwendigen UNO-Pläne nicht gefährden will (Bau der UNO-City, mit der Perspektive einer Übersiedlung der UN-Zentrale von New York nach Wien); diese Pläne stünden sehr in Frage, wenn Jugoslawien Österreich vor der UNO wegen der Slowenen anklagte, wie Österreich das seinerzeit mit Italien in Sachen Südtirol getan hat. Auch die Eiertänze um das VÖEST-Projekt in Südafri-

ka werden ja aus diesem Grund veranstaltet.

Was tun wir, wenn die Minderheitenfeststellung kommt? Die Einbeziehung der Nicht-Kärntner soll uns alle zu Komplizen machen: wir werden aufgefordert, an einem Verschleierungsmanöver mitzuwirken. Auf der moralischen Ebene ist es wie eine Volksabstimmung über die Nürnberger Gesetze. Die Antwort darauf kann nur der Boykott sein. Alle anständigen Österreicher müssen eine Minderheitenfeststellung boykottieren. Die Slowenen müssen dies schon aus reiner Notwehr tun.

Eine solche Aktion, die bis in die SPÖ und in christliche Kreise hineinreichen würde, könnte zugleich ein entscheidender Schlag gegen eine kleine Koalition der SP mit der FP sein — seit 1970 Kreiskys unverändert bevorzugte Alternative, falls er die absolute Mehrheit nicht schafft. Die Minderheitenfeststellung ist jedenfalls ein notwendiger Baustein einer kleinen Koalition. Eine Kampagne, die eine Minderheitenfeststellung verhindert, könnte eine ähnliche Bedeutung gewinnen wie die Borodajkewycz-Affäre im Frühjahr 1965; damals, im Zerfallstadium der großen Koalition, wurde Pittermanns Plan einer kleinen Koalition zerschlagen, indem man am Beispiel eines der ÖVP angehörenden Ex-Nazis und Antisemiten exemplifizierte, daß man mit „solchen Leuten“ nicht zusammenarbeiten kann.

Michael Siegert

Pismo bralca:

27. april 1945—1975

Am 27. April vor 30 Jahren war die Geburtsstunde unserer 2. Republik. Österreich feierte Auferstehung. Es gab sie wieder, die Alpenrepublik, vom Bodensee bis zum Neusiedlersee, vom Böhmerwald bis zu den südlichen Kalkalpen. Von einer großen Mehrheit bejubelt, von einer Minderheit nach wie vor abgelehnt (jene Kreise, die noch heute den Fall des 3. Reiches betauern). Dreißig Jahre sind seit diesem denkwürdigen Tag, der Wiedergeburt Österreichs durchs Land gegangen, deutliche Zeichen des Wiederaufbaues, des erlangten wirtschaftlichen und sozialen Wohlstandes setzend. Österreich hat in diesen Jahrzehnten sehr wohl bewiesen, daß es als europäischer Kleinstaat seine Bedeutung im Völker- und Staatengebilde der Welt besitzt, hat Selbständigkeit und Eigenheit demonstriert, in Zusammenhalt und fruchtbarer Arbeit seiner Menschen, an dieses Österreich glaubend, zur eigenen Nation geifert.

Einzelne Kreise, die sich da außerhalb dieser Entwicklung gestellt haben und in wesentlichen Punkten noch heute dort stehen, konnten diesen österreichischen Prozeß nicht aufhalten!

Die überwältigende Mehrheit im österreichischen Volk, hat in diesen Jahrzehnten ihre Liebe zu Österreich vielfältig bekundet, und dieser Wille, als eigenes Volk, als eigener Staat bestehen zu wollen, fand seine Krönung schließlich im Vertrag der Freiheit von 1955. Daran sollten wir alle am kommenden Sonntag denken und aus Anlaß der 30. Wiederkehr unsere Häuser beflaggen. Ein großer Politiker Österreichs tat einmal den Ausspruch: „In der Liebe zu Österreich werden wir uns finden“ — und so soll es auch sein und bleiben.

Herbert Guttenbrunner

Zlata poroka v Galiciji

Pred dobrimi 50 leti sta si Jožef Luschnig in Alojzija Varch v cerkvi v Apačah obljubila zvestobo in ljubezen za vse življenje. Pri Rožarju v Galiciji sta si ustvarila skupni dom. Njuna hiša je postala mnogim zatočišče, duhovnikom v fari pa kakor drugi farovž. Že več let skrbi Rožarjev oče z vso vnemo za farno cerkev v službi mežnarja.

V soboto, 5. aprila, smo proslavili zlato poroko Rožarjevih staršev. Najprej smo se zbrali v cerkvi. Z zlatoporočencema, njunimi sorodniki in znanci, so trije duhov-

Povezava med Vogrčami in Gorico obstaja pravzaprav že 20 let, odkar hodi provizor g. Vinko Zaletel predavat tudi na Goriško, kjer ima prav hvaležne poslušalce. Predavanja ima v treh kulturno najbolj razgibanih krajih; v Gorici, Štandrežu in Števerjanu. Povezava med Gorico in Celovcem je bila v gostovanju pevskih zborov, zadnja leta pa še z igrami povezujeta Sele in Štandrež.

Ob zadnjem predavanju g. Zaletele v Števerjanu je Kat. prosvetno društvo v Števerjanu povabilo Farno mladino iz Vogrč, da pride tja gostovat s kako igro. Goričani pa so takoj uskočili: naj pride raje v Gorico, kjer je središče in imamo krasno dvorano v Katoliškem domu. V spominu jim je še gostovanje KKZ z ljudsko igro „Martin Krpan“ v Gorici.

V nedeljo, 20. aprila, so se igralci s Sienčnikovim avtobusom ob krasnem vremenu pripeljali v sončno Gorico. Prav ta lepa pomladanska nedelja jih je ustrašila: bodo ljudje žrtvovali izlet v zelenečo naravo z bujnim cvetjem za našo igro? Še bolj so bili v strahu prireditelji. Pa so ljudje kar prihajali, da so se prireditelji sami čudili, da jih je bilo toliko in so rekli: samo vi Korošci lahko privabite toliko ljudi.

V imenu Slov. kat. prosvetnega društva „Mirko Filej“ je pozdravil predsednik g. Viktor Prašnik in izrazil veselje nad obiskom koroških bratov in sester, za Farno mladino pa je obiskovalce pozdravil g. V. Zaletel in pojasnil pomen igre in gostovanja. Izrazil je strah, ko pride taka mala amaterska skupina iz malega kraja v Kat. dom, kjer gostuje tolikokrat poklicno Slovensko gledališče iz Trsta in še mnoge kulturne skupine. Zlasti še ker gostujejo z veseloigro „Dva para se ženita“, ki nima posebne umetniške vrednosti in hoče predvsem zabavati. Toda igra ima dobro jedro, zdrav nauk, posebno za naš mate-

rialistični čas, da namreč denar, bogastvo ni vse, da so višje vrednosti, ki osrečujejo.

Izvrstno igranje igralcev, ki so postali skladna enota in so vsi brezhibno podali svoje vloge, je hitro navdušilo občinstvo, jih pritegnilo in jim privabilo smeh in veselje. Navdušenje so posebno pokazali z odobravanjem ob koncu, ko je domačinka podarila igralcem šopek rdečih nageljev.

Po igri so se še razgovarjali in so mnogi izrazili zadovoljstvo, da imajo vsaj včasih tudi kako lahko veseloigro, težkih in umetniško visokih imajo tam itak dovolj. Oboje je potrebno. Seveda imajo pa igre

Žitara vas: Le občinska skupnost resnična opozicija

To se je izkazalo na seji žitarskega občinskega sveta, v petek, 18. aprila 1975. Župan sam, socialist Posod, je to potrdil. Posamično opozicijsko zadržanje ljudske stranke je namreč lahko razumeti kot navidezno nasprotovanje. ÖVP-jevsko kvazi oponiranje socialiste — ki imajo 10 od 19 mandatov — očitno ne moti. V aliansi proti slovenski frakciji sta našli obe večinski stranki še vedno skupen jezik.

Tako mandatarjem Občinske skupnosti (OS) kot zastopnikom ÖVP se je zdel predlog SPÖ, da naj občina sofinancira saniranje prostora pred železniško postajo v Sinči vasi z vsoto 15.000 šil., nesprejemljiv, predvsem še zato, ker občina Železna Kapla doslej ni kazala nobene pripravljenosti, da bi tudi kaj prispevala. Govorniki OS so menili, naj se tudi kapelški Lubas izreče za subvencioniranje, ko je kot deželni poslanec vendar pristojen za ves okraj, naj se ne izmika. Ker pa take obljube s strani sosednega župana žitarskim socialistom do tedaj ni uspelo dobiti, so se odpovedali prvotnemu predlogu in končno so prodrli s predlogom, ki predvideva sofinanciranje samo do maksimalne vsote 10 tisoč šilingov.

Po glasovanju se je župan drznil izjaviti: „Vi Slovenci ste itak vedno proti!“ Na oponiranje ÖVP pa ni padla nobena opazka. Je torej opozicija s strani ljudske stranke navsezadnje „predvidena“ če že ne „dogovorjena zadeva“? Seveda je slovenska frakcija županove besede odločno zavrnila, češ da v večini primerov glasuje za predloge in ne proti, kajti merilo za njo je vprašanje, kaj je občini v dobro.

Na petkovi seji so odobrili letni

še razne namene: gojitev materinega jezika, izobraževanje, skupnost in odgovornost vseh sodelujočih, razvedrilo itd. Po svojih močeh skušajo Vogrčani delati v te namene.

V posebno čast je treba smatrati izjavo g. prelata dr. Kazimirja Humarja, predsednika Zveze slovenske katoliške prosvete, ob koncu: „Kadarkoli imate kako igro, vedno lahko pridete k nam.“

oP igri so se igralci peljali še v Števerjan, ki je sedaj en sam cvetoči češnjev vrt in potem so se pri dobri večerji pri šolskih sestrah poveselili z goriško mladino, da je bilo res prijetno in ločitev kar težka.

obračun za preteklo leto v znesku 4.452.000 šil. in poročilo kontrolnega odbora. Vodja OS, Golavčnik, je navezal pristanek za prihodnje obračune na pogoj, da občina znatno pospešuje izgradnjo občinske cestne mreže; ureditev otroškega vrtca, kot jo je želela ÖVP, pa je označil za manj prednostno zadevo, kar bo vsakdo razumel, ki se je kdajkoli peljal po žitarskih cestah.

Pri obravnavi poročila kulturnega referenta Eisnerja (ÖVP) je bilo mogoče odkriti protislovja v argumentaciji večinskih strank. OS je obsodila neobjektivno prikazanje domovine na skioptičnem predavanju za tuje goste (delež slovenske kulture ni bil predstavljen), kar

(Dalje na 8. strani)

Iščemo za letno sezono:

popolnoma samostojne, zanesljive

- KUHARICE (tudi iz Slovenije)
- NATAKARICE z inkasom
- KUHARKE POMOČNICE

Izvrstne plače stanovanje in hrana

Camping in hotel BREZNIK

Turnersee — Zablatniško jezero
Bleiburg — Pliberk
telefon 0 42 35 - 226

Ponudbe pismeno ali osebno na pliberški naslov.

Olip kazal pot, ker se je v kraju spoznal. Slednjič so načrtovali na pobudo Johanna Olipa nadaljne umore na župana in Ortsgruppenleiterja Fallera, Ortsbauernführerja Ogrisa, oba iz Sel ter na zakupnika Bruggerja iz Šajde.

(Dalje prihodnjič)

Čestitamo!

V nedeljo sta si obljubila v Selah večno zvestobo Tone Olip, pd. Hajžijev, finančni uradnik in Katica Pitschek, doma iz Rožeka, nastavljena pri Zadržni zvezi. Tako ženin in nevesta sta obiskovala Slovensko gminazijo in tam maturirala, ženin leta 1970, nevesta leta 1972. Že Slovenska gimnazija jima je nudila dovolj prilike, da sta se dobro spoznala. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo „nt“ v želji, da bi Slovenska gimnazija dala še več takih parov.

PRIREDITVE

SPD v Borovljah vabi člane in prijatelje na

- REDNI OBČNI ZBOR
ki bo v soboto, dne 26. aprila, ob 19. uri pri Cingelcu na Trati
Po občnem zboru bo Slovenska prosvetna zveza predvajala barvni film CVETJE V JESENI.

Gospodinska šola v Št. Rupertu pri Velikovcu vabi na

- ZAKLJUČNO PRIREDITVE
V soboto, 3. maja, ves dan razstava šivalnih in kuhinjskih izdelkov; ob treh popoldne kulturna prireditve.
V nedeljo, 4. maja: Razstava, ob pol dveh in ob štirih kultur- na prireditve.

KOZIKA LIZIKA

lutkovna veseloigra
gostuje dramski odsek
Koroške dijaške zveze

Prireditelj: SPD „Obir“ na Obirskem
Kraj: Obirsko, pri Kovaču
Čas: Četrtek, 1. maja, ob 14.30

Prireditelj: SPD „Radiše“
Kraj: Radiše, dvorana pri cerkvi
Čas: Nedelja, 27. 4., ob 11. uri (po maši)

Prireditelj: SPD „Edinost“
v Pliberku
Kraj: Pliberk, pri Schwarzlnu
Čas: Petek, 25. 4., ob 18. uri

Prireditelj: KPD „Drava“
v Žvabeku
Kraj: Žvabek, farna dvorana
Čas: Petek, 25. 4., ob 13. uri

Prireditelj: Farna mladina
v Vogrčah
Kraj: Vogrče, farna dvorana
Čas: Petek, 25. 4., ob 15.30

Prireditelj: Otroška mladina
v Železni Kapli
Kraj: Žel. Kapla, farna dvorana
Čas: Četrtek, 1. 5., ob 10.30

Prireditelj: Otroška mladina
v Dobrli vasi
Kraj: Dobrli vas, farna dvorana
Čas: Četrtek, 1. 5., ob 18. uri

PRIJATELJSKO SRČANJE S PEVCI IZ NÜRNBERGA

nastopata: Moški zbor „Liedertafel“ iz Nürnberga-Großgründlach in mešani zbor SPD „Danica“ iz Št. Vida

Prireditelj: SPD „Danica“
iz Št. Vida v Podjuni
Kraj: Škocijan, farna dvorana
Čas: Petek, 2. 5., ob 20. uri

„PODRTI KRIŽ“ igra

Prireditelj: Farna mladina
Dobrli vas
Kraj: Dobrli vas, farna dvorana
Čas: Nedelja, 27. 4., ob 14.30

„DVA PARA SE ŽENITA“

veseloigra,
gostuje farna mladina Vogrče
Prireditelj: KPD Šmihel
Kraj: Šmihel pri Pliberku,
farna dvorana
Čas: Nedelja, 27. 4., ob 19.30

Iščemo

● SOBARICO
ponudbe na pension Hartmann
Klopinj 56, pošta Škocijan
telefon 0 42 39 - 279

Obtožnica Volksgerichtshof-a . . .

(Nadaljevanje s 3. strani)

Odgovarjajoč tem namenom so kmalu nato prešli na to, da bi povečali svoj vpliv na obmejna področja južne Koroške, ki spadajo k rajhu. V ta namen so stopili v zvezo predvsem z dezertjerji iz Sel. Brez težav jim je uspelo pridobiti dezertjerje za prevratniške načrte in jih organizirati v te namene. Več dezertjerjev se je takoj direktno podredilo za ves čas vodstvu banditov in so na eni strani sodelovali pri terorističnih akcijah, na drugi strani so bili vzpostavljeni kot kontaktne osebe do prebivalstva Sel in okolice. Med njimi je predvsem dezertjer Johann Supanz z Obirskega razvijal nevarno komunistično razkrajevalno dejavnost v starem obmejnem področju med Selami in Obirskem, v poteku katerega mu je uspelo pridobiti za svoja stremeljenja znatno število nemških obmejnih prebivalcev slovenske narodnosti.

Supanz je pripadal bandi, ki se je tvorila na zgornjem Kranjskem in ki je stala pod vodstvom Tschertouja. Ta banda je razen tega stopila v zvezo z drugimi dezertjerji, ki so se skrivali v nekdanjem nemškem obmejnem področju v bližini Sel v podzemskih bunkerjih. Uporabljali so gesla kominterna za izvedbo svetovne revolucije za tako imenovane zatirane narode in pritegnili k sodelovanju tudi dezertjerje. Pod vodstvom pobegelega Johanna Olipa in medtem prijetelega Tomaža Olipa so se prizadevali v naslednjem, da bi obmejno prebivalstvo, s katerim so imeli skoraj vsak dan kontakt, sčučali v nemškoso-vražnem duhu ter jih pridobili za „pravični in izgledni“ boj banditov. Pri tej hujskaški propagandi, ki naj bi napravila obmejno prebivalstvo naklonjeno prevratniškim gibanjem band, so se posluževali komunistični in nacionalno-slovenski krogi na isti način dej-

stva, da je bila nemška uprava zaradi nevarnega postopanja band in dezertjerjev prisiljena, preseliti okoli 200 slovenskih družin iz obmejnega področja Koroške v Altreich.

Prizadevanja vodstva band so bila zaradi aktivističnega sodelovanja dezertjerjev tudi v obmejnih krajih okoli Sel in Obirskega tako uspešna, da so se bande v teku poletja 1942 celo upale raztegniti svoja ropanja in nameravane umore tudi na nekdanje velenemško obmejno področje južne Koroške. Tako je bil 12. avgusta 1942 lovec Urbas, ki se je z dejanji postavil proti slovenskim spletkam, na zahrbtnen način v navzočnosti Tomaža Olipa ustreljen od šestih banditov, ki so imeli orožje in ročne granate. 14. avgusta 1942 je oborožena banda več ko 60 mož pod vodstvom Tschertouja izropala v Selah več kmečkih poslopij in trgovino z mešanim blagom, pri čemer je zopet Tomaž

Za 70-letnico smrti pisatelja Janeza Trdine

Med mnogimi slovenskimi pisatelji, ki so ustvarjali v drugi polovici preteklega stoletja, je bil tudi Janez Trdina, ki je s svojim značilnim pisanjem poživljal in bogatil zakladnico domačega slovstva. Že v prvih spisih je pokazal ljubezen in navezanost na svoj narod in domovino.

„MOJE ŽIVLJENJE“

Trdina se je rodil v Mengšu na Gorenjskem 29. maja 1830, v dobri kmečki družini. Svojo mladostno dobo lepo opisuje v delu „Moje življenje“, katero je napisal in objavil nekaj pred smrtjo v Ljubljanskem Zvonu leta 1905. Pravi, da je zelo rad hodil v šolo, ter se prav pridno učil. Imel je dober spomin, kar mu je omogočilo, da je z lahkoto dojemal vse, kar je čital in kar so razlagali. In že tedaj je vzljubil knjige in branje — zlasti domače.

V jeseni 1840 je odšel v šole v Ljubljano, ker je neka sorodnica obljubila staršem, da bo pomagala pri vzdrževanju. V Ljubljani je ostal deset let, ter je vsa ta leta stanoval pri „dijaški materi“ Idrijčanki Mariji Tandler. Na gimnaziji je bil tedaj učni jezik seveda samo nemški in le pri verouku je bilo dovoljeno nekaj slovenščine. V tem času se ga je polastila neka čudna verska zavest. Ker je zelo vneto prebiral Sveto pismo in življenje svetnikov, se je porodila v njem želja, da bi postal enak onim, o katerih je čital v tistih knjigah. Ta svetniška zamaknenost v onstranski svet in življenje je trajala cela štiri leta in šele v peti gimnaziji ga je začel prevzemati dvom, kar je bral in slišal o čudežnem življenju svetnikov in tudi o drugih stvarih, ki so s tem v zvezi. Toda prišle so počitnice in vrnil se je v rojstni Mengeš. Tu ga je nekega dne doletelo, kot nekoč Prešerna, da mu je prav v cerkvi padla v srce iskra prve ljubezni.

Srečne dneve je užival tedaj mladi Trdina, ki pa niso trajali dolgo, kajti ko je po dokončanih študijah dobil službeno mesto v Varaždinu, se je predstavil na domu pri Radoslavi, da bi poprosil za „njeno roko“, je ta, v veliko presenečenje vseh, odklonila zvezo ter je sklenila, da bo ostala za vselej „devica“.

SREČANJE S PREŠERNOM

Iz študentovskih let v Ljubljani se je Trdina rad spominjal na sre-

čanje s Prešernom. Nekega dne je šel s sošolci po ulici, ko eden izmed njih vzklikne: „Glejte, tale gospod pred nami je Prešeren!“ „Stekel sem naprej,“ piše Trdina, „ter se ustavljam pred slavnim pesnikom, ko me vpraša: ‚Fant, zakaj me tako gledaš?‘ Jaz povestim oči, ter odgovorim boječe: ‚Naj ne zamerijo, a bi jih tako rad spoznal.‘ ‚Zakaj pa?‘ ‚Zato, ker so zložili tako lepe pesmi.‘ Mnogo sem se jih naučil na pamet! ‚Katero pa?‘ ‚Od nebeške procesije, Nuna in kanarček in še druge.‘ ‚No povej eno.‘ ‚Vesela pomlad se zbudila je spet, moj ptiček preljubi kanarček...‘, sem zdrdral hitro, ves prevzet, da lahko recitiram samemu Prešernu. Ko sem končal, me je vprašal kdo sem in kaj delam. Povedal sem mu svoje ime, da sem študent, kot tudi ostali moji prijatelji. Priporočil nam je, naj se pridno učimo, naj mnogo čitamo, posebno slovenske knjige, voščil nam je obilo sreče za naše bodoče življenje, stisnil nam roko v pozdrav in odšel. Bili smo srečni, zlasti jaz, da je tako imeniten mož govoril z nami.“

PREGANJAN ZARADI SLOVENSTVA

Leta 1853 je opravil na Dunaju zadnje izpite ter je bil potrjen za profesorja na gimnaziji in prvo ponudbo za službeno mesto je prejel od ravnatelja nemške gimnazije Vidica iz Trsta. A ker bi moral v Trstu učiti samo v nemškem jeziku, je sprejel raje vabilo nadzornika Jarca za hrvaško gimnazijo v Varaždinu in je tam ostal dve leti. Iz Varaždina je bil premeščen na Reko, kjer je preživel nadaljnjih 12 let, to je do onega znanega procesa, katerega so mu naprtili njegovi stanovski tovariši, ko so ga s podlimi izmišljotinami in lažmi prijavili oblastem, češ da s svojimi svobodnjaškimi teorijami zapeljuje mladino, da rovari proti državi in podobno. V ovadbi, ki so jo obrekovali poslali sodišču, je bilo proti Trdini navedenega toliko neresničnega, da je celo sodišče v Zagrebu, ki prav gotovo ni bilo naklonjeno onim, ki niso mislili in hodili po „višjih navodilih“, zavrglo vse hinavske klevete ter obtoženca oprostil. Ker je bil Trdina ves čas preiskave, ki je trajala nekaj mesecev, odpuščen iz službe, bi lahko spet zavzel svoje mesto, toda „takrat sem sklenil — piše — da se mo-

ram odkrižati tega sramotnega jarma“ in je rajši zaprosil za predčasno upokožitev, čeprav mu je bilo tedaj komaj 37 let. In ko mu je bila pokojnina dodeljena, je zapustil Reko ter odšel na Dolenjsko, najprej v Bršlin pri Novem mestu, leta 1872 pa v samo Novo mesto, kjer je živel do svoje smrti, 14. julija 1905.

PISATELJEVA DELA

Pisateljstvo je začel zelo mlad ter je objavil svoj prvi spis „Narodne pripovedke iz Bistriške doline“ v listu „Slovenija“, nadaljeval je z različnimi ljudskimi pripovedkami, katerim je tudi pozneje posvetil največ svoje pisateljske dejavnosti. V mladih letih (bilo mu je nekaj nad 20 let), je napisal „Zgodovino slovenskega naroda“. Pobudo za to delo mu je dal Karel Dežman, ki je bil tedaj eden izmed vodilnih mož, ki so delovali v „Slovenski čitalnici“. Delo, ki ga je napisal še kot visokošolec, brez prave strokovne podlage, je bilo sprejeto precej hladno.

Po svoji naselitvi na Dolenjskem se je kmalu vživel v tamkajšnje razmere. Začel se je zanimati za vse, kar je imelo kakršno koli zvezo s preprostim ljudstvom, z navadami in šegami teh krajev ter je vse marljivo zapisoval. In iz tega opazovanja in zapisovanja so nastale znane „Verske bajke na Dolenjskem“ in še bolj znane „Bajke in povesti o Gorjancih“, ki so nekaj svojevrstnega v naši književnosti. Gradivu, ki ga je zbral med ljudstvom, je dodal nekaj svoje svobodne in domovinske miselnosti, tako da se mnoge teh pripovedi odlikujejo po iskreni, preprosti in čisti lepoti. „Bajke“ je objavil v „Ljubljanskem zvonu“ v letih 1881-88, a ker je mnogim „Bajkam“ dodal nekoliko preveč svoje značilnosti, so ga kritiki prisilili, da je prenehal objavljati to svoje zanimivo pisanje. Sledil je precej dolg premor, toda v tem času je pripravil ono znamenito delo, ki ga je imenoval „Bachovi huzarji in Iliri“, v katerem opisuje svoje življenje in službovanje kot profesor najprej v Varaždinu, nato pa na Reki. Živo prikazuje, kako je skušala avstrijska vlada in njen absolutistični minister Bach uveljaviti v šolah in tudi v javnem življenju nasilno ponemčevanje podložnega hrvaškega naroda. To je hotela vlada doseči s pomočjo ponižnih

in ubogljivih nameščencev, katere so na Hrvaškem imenovali „Bachovi huzarji“ in ki so prihajali na Hrvaško iz obrobni krajev, seveda tudi iz Slovenskega. Toda ni šlo vedno vse tako gladko kot so oblasti želele in zahtevale, ker niso bili vsi „huzarji“ pripravljene izvrševati podlo raznarodovalno dejavnost. In ker je Trdina hodil po svoji pošteni, ravni poti ter ni hotel kloniti pritisku in navodilom od „zgoraj“, je moral prenašati neprijetne in ostre opomine predstojnikov in podle spletke delovnih tovarišev.

OPERA SNG IZ LJUBLJANE V CELOVCU

Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane bo gostovalo v nedeljo, 27. aprila, v Celovcu z znano Smetanovo komično opero

PRODANA NEVESTA

Ljubitelji operne umetnosti pri srčno vabimo na to jubilejno 500. predstavo tega krasnega opernega dela v izvedbi ljubljanskih pevskih umetnikov.

Za dijake Slovenske gimnazije je izreden popust: vstopnice stanejo 10.— šilingov.

Obiščite 3. kulturni festival od 1. do 4. maja v Globasnici

4. Mai 1975

Beginn 14 Uhr
KLAGENFURT
MESSEGELENDE

Die größte **TOMBOLA**
die es je gab — S 840.000. — Gesamttreffer

10 MAZDA 1000 - neuestes Modell
10 Farbfernsehgeräte
600 weitere wertvolle Preise

Kärntner Landesfürsorge- und Wohlfahrtsverein „Volkshilfe“

imo baumarkt

alles für
haus • garten • hobby

KLAGENFURT
St. Jakober Straße 2
Ecke Völkermarkter Str.

- ново** večji del 15% do 20% ceneje
- ново** en hektar prodajne površine
- ново** 40.000 različnih artiklov
- ново** vse morete vzeti takoj s seboj
- ново** strokovno posvetovanje in samopostrežba
- ново** brezplačno posvetovanje pri gradnji in načrtovanju kuhinje
- ново** velik program strojev na posodo
- ново** vrtnarstvo direktno pri trgu za gradnjo, 170 parkišč
- ново** od 29. 4. 1975

A. SPICER

ZENSKI KOTIČEK:

Za ženo in dom

Dojenčkova prehrana

Materino mleko je v prvih mesecih življenja najboljša otrokova prehrana. (Vsak človek se mora pravilno hraniti. Pravilna prehrana je za otroka v prvem letu življenja še posebno pomembna.) Mleko vsebuje vse za otrokovo rast potrebne snovi in varuje otroka pred driskami in različnimi nalezljivimi boleznimi. Na žalost mnoge matere ne morejo (ali ne hočejo) dobiti svojega otroka. Dojenčku dajejo razredčeno kravje mleko ali industrijsko izdelano hrano, ki jo razna podjetja ponujajo kot „kislo“ ali „sladko“ mleko. Dojenčka ne smemo prehranjevati samo z mlekom, temveč mu moramo že od drugega meseca dalje dodajati zelenjavo ali sadje, od četrtega ali petega meseca pa nadomestiti večerni obrok po steklenički z mlečno kašo (otroka hranimo z žličko).

Zdravega otroka v prvih šestih mesecih hranimo takole:

1. Mesec: pet obrokov materinega mleka ali vsakokrat dve tretjini kravjega mleka, razredčenega z eno tretjino vode.
2. mesec: pred obrokom po steklenički nekaj žličk zelenjavnega ali sadnega soka.
3. mesec: štiri stekleničke dvo-tretjinskega mleka, zelenjavni obrok, pozneje tudi malo sadja.

4. do 5. mesec: preidemo na štiri obroke, zvečer mlečna kaša.

6. mesec: počasi preidemo na neposneto mleko, ki ga ne redčimo več z vodo. Obroki so štirje: zjutraj steklenička polnomastnega mleka, popoldne zelenjavni obrok, popoldne sadje (lahko tudi s keksi), zvečer mlečna kaša.

Dojeni otrok

Zdravniki in psihologi soglašajo, da naj vsaka mati doji svojega otroka in da dojenček ni samo bitje, ki ga je treba hraniti. Nežnost in bližina materinega telesa sta za otrokov razvoj odločilni. Torej: dojenja nikoli ne ponižajte na stopnjo golega prehranjevanja. Med dojenjem se pogovarjajte z dojenčkom. Vaš glas je za dojenčka prav tako pomemben kot toplina vaše kože. In prav to prvo otrokovo „doživetje“ odloča o tem, kako se boste pozneje razumeli z njim. Ne bodite nestrpni in živčni, ko pristavljate otroka. Bodite potrpežljivi z otrokom in njegovimi navadami. Naj vas ne vznemirjajo marnje vaših znancev. Vsak dojenček je drugačen. Vaš ni najbolj neumen samo zato, ker po dveh potegih „izgubi“ bradavico ali ker čez deset minut zaspi. Če zaradi kakršnihkoli razlogov svojega otroka ne morete več dojiti, ga pri obrokih po steklenički tesno stisnite k sebi.

Občutil bo vašo bližino tako kot pri dojenju.

Mati, ki otroka doji, daje dojenčku najboljše hrano!

Materino mleko

Materino mleko vsebuje vse sestavine, potrebne za rast (maščobe, beljakovine, ogljikove hidrate), v sestavi, ki natanko ustreza dojenčku. Nasprotno pa je treba kravje mleko vedno „izboljšati“, da ga dojenček lahko prebavi. Kravje mleko ima dvakrat toliko beljakovin kot materino mleko. Če ga ne razredčimo, obleži dojenčku kot cmok v želodčku. Še eno prednost materinega mleka: vsebuje obrambne snovi, ki so nastajale v materinem telesu, ko je bila bolna ali pa ko jo je ogrožala kakšna bolezen. Te obrambne snovi se v prvih dneh otrokovega življenja prenašajo z mlekom na otroka. Tudi za ženske, ki ne morejo dobiti svojega otroka, je za silo poskrbljeno. Sodobno otroško zdravstvo je poskrbelo, da ima tudi industrijsko pripravljena dojenčkova hrana vse potrebne hranilne snovi v pravilnem razmerju. Kateri izdelek je najprimernejši za prvo otrokovo prehrano? Dojenčka moramo vedno hraniti z istim pripravkom. Če menjavamo pripravke, otrok lahko dobi drisko. Za kakšen izdelek se matere odločijo, je prav vseeno.

PROF. DR. ANTON WUTTE:

(3. nadaljevanje)

Potovanje maturantov po Jugoslaviji (2. del)

V nižje glavno slame Karavank med Zelenico (2026 metrov nad morjem) in Babo (1968 metrov nadmorske višine), je zarezana škrbina prelaza Ljubelj (1366 m nad morjem), ki je višji od ostalih dveh cestnih prehodov, Korena (1071 m nadmorske višine) in Jezerskega (1216 m nad morjem). Kljub temu in kljub strmini je igral ta prelaz veliko vlogo ne samo zaradi posredovanja krajevnega prometa med Celovško in Ljubljansko kotlino, marveč predvsem zaradi povezave prostora okoli Dunaja z Jadranom.

Že Rimljani so se ga posluževali. O tem priča vrsta rimskih kamnov, ki so jih našli na Humberku, v Spodnjem Ljubelju, Novem Št. Lenartu in v Ljubeljski dolini in na prelazu samem. Dva izmed teh napisnih kamnov sta posvečena boginji Belestis, zaščitnici železnih rudnikov. Trije so votivni oltarji, ki se nahajajo danes v cerkvi v Spodnjem Ljubelju, v cerkvi Št. Lenart in v deželni muzeju v Celovcu. To dokazuje, da so prevažali Rimljani koroško železo tudi preko Ljubelja.

Med trinajstim stoletjem je bil promet čez Ljubelj tako živahen, da so ustanovili v Starem Št. Lenartu (danes razvalina cerkve pod prelazom) in v Zapotnici za potnike majhne hospice (prenočišča), ki jih je moral vzdrževati Vetrinjski samostan. Prav tako pota in mostove, predvsem most čez Dravo pod Humberkom. Južno od Ljubelja pa je bil tak hospic samostana Stična v trgu Ljubelj, ki je bil pozneje zasut od plazja in je predhodnik današnjega Tržiča.

Preko Ljubelja se je usmerjal — prav tako kot čez ostale prehode Južnih Alp — živahen osebni in blagovni promet skozi Koroško in iz Koroške k morju in obratno. Koroška je izvažala kovine in kovinske izdelke, gozdne in kmetijske proizvode. Uvažala pa je morsko sol, južno sadje in kolonialno blago. Mitniški cenik („Mauttarif“) iz leta 1425 v Brežah (Friesach) omenja različne vrste blaga, ki so ga prevažali iz Benetk na Koroško in preko nje: soliter, žveplo, galun,

olje, razno južno sadje, steklo, grška in italijanska vina, suhe ribe, začimbe itd. Iz Koroške v Benetke pa so prevažali: železo, svinec, les, platno (predvsem za jadra), loden, govedi in konje ter žito.

Največjega pomena je bil brez dvoma izvoz železa. V štirinajstem stoletju je bila sicer usmerjena trgovina z železom po privilegijih (posebnih pravicah) deželnega kneza v korist mest Št. Vida ob Glini in Beljaka na cesti po Kanalski dolini in šele v petnajstem in šestnajstem stoletju sta postala Ljubelj in Jezersko zopet deležna sorazmernega deleža na trgovini z železom. Odslej so izvažali železo iz Waldensteina v Labotski dolini preko Velikovec, ki je imel od leta 1405 dalje skladalno pravico („Stappelrecht“), preko Železne Kaple („Kappel“) in Jezerskega. Železo iz Hüttenberga pa deloma preko Celovca in Ljubelja v Ljubljano in potem dalje k morju, deloma po cesti po Kanalski dolini v gornjo Italijo.

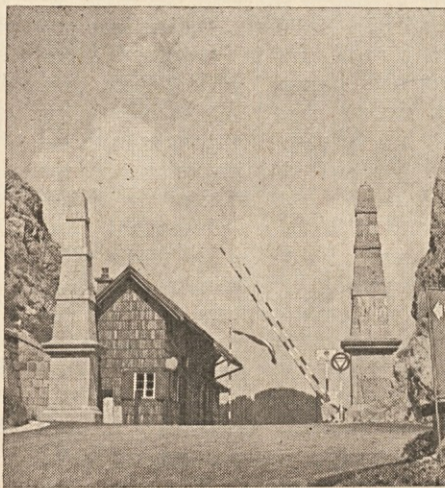
Kako velikega pomena za gospodarstvo Koroške je bil izvoz železa, je razvidno iz spomenice o iz-

vozu železa („Eisenausgang“) leta 1562, po kateri so prevažali iz Koroške na leto 200.000 centov železa ali jekla, to je okrog 11.000 ton, preko morja in na Benečansko. Za prevažanje in prenašanje te količine železa je bilo potrebnih 57.000 tovornih konjev. Iz severnega Jadrana je dospelo železo dalje v Apulijo, Sicilijo in Neapelj. Nevaren tekmelec pa je bilo švedsko železo, ki so ga že v osemnajstem stoletju porabljali kot balast namesto peska (namesto tovora v praznih ladjah) in je tako dospelo v Sredozemlje.

V letih od 1569 do 1575 so spremenili takratno pot čez Ljubelj, kar je stalo dvajsetisoč goldinarjev. K tej vsoti so prispevali koroški in kranjski stanovni devtisoč goldinarjev, ostalih enajstisoč pa gospod dežele iz mitnine prelaza Ljubelj. Na vrhu prelaza so izdelali stopetdeset korakov dolg predor.

Ker pa so povzročali strma pot,

ostro podnebje in obilje snega velike težave, je naredil znani kranjski kronist Janez Vajkard Valvasor načrt za **tristo petdeset klafter (595**

Ljubeljski preval 1366 m. Cesta že v VI. stoletju po rimski trasi

m) dolgi predor, ki naj bi se začel pri Sv. Ani južno od Ljubelja (Podljudelj) in končal pri Starem Št. Lenartu severno pod prelazom. Iz velikosti tega načrta lahko sklepamo, kako pomemben je bil takrat Ljubelj za promet.

Odkar je postal Trst habsburški (leta 1382), še bolj pa, odkar je postal svobodno pristanišče (leta 1719), so stopile vzhodne prečne poti čez Južne Alpe čedalje bolj v ospredje. Potem, ko je razglasil leta 1726 cesar Karel VI. cesto čez Ljubelj kot del druge „glavne komercialne ceste“ z Dunaja v Trst, so ta načrt Valvasorjev bolj natančno izdelali (1. „glavna komercialna cesta“: Salzburg—prelaz Katschberg—Beljak—prelaz Koren—Kranj—Ljubljana—Trst. 2. „glavna komercialna cesta“: Dunaj—Neumarktško sedlo—prelaz Ljubelj—Kranj—Ljubljana—Trst), izvedli pa ga niso zaradi prevelikih stroškov. Pač pa so, ko se je izvedelo, leta 1725, da hoče potovati cesar Karel VI. leta 1728 iz Celovca v Ljubljano k poklonu kranjskih stanov, odstranili predor na vrhu prelaza, ker je pretela nevarnost, da se podere, in ga razširili v današnjo odprto zaseko. Prav tako so popravili cesto, ki je bila od plazov in hudournikov že zelo poškodovana.

(Dalje prihodnjič)

Ni pomoči

Kaj ti je danes ostalo od zasanjane mladosti? Pusti, samotni dnevi in črne, prečrne noči! Takrat, ko si bil poln mladostne vedrine in poleta, si naredil usodno napako — popustil si materi, stari ženic.

Pustil si ljubezen, opustil si misel na ljubezen. Postajal si malo dušen, žalosten, a ne obupan. Minevala so leta. Izgubil si očeta in mater, ostal si sam, nesamostojen, brez hrbtenice. Posestvo, nekoč lepo obdelano, je opustelo. Nisi bil kos delu...

Star si sedemdeset let. Kaj ti pomaga, če si med vojno kot partizan streljal na Nemce? Nimaš potomcev niti drugih sorodnikov. Kmetija bo umrla s tabo, hiša se bo podrla, grunt bo preraslo grmovje. S tisto kravico, ki jo imaš, bodo plačali pogrebne stroške.

Kaj ti je dalo življenje? Mnogo garanja, veliko samote, veliko odpovedovanja, pičlo hrano. Bil si srečen, če si šel v nedeljo lahko med ljudi... Toda tudi tam si bil sam. Imeli so te za čudaka. Morda si res, pravzaprav ne moreš biti drugačen. Če je človek sam, se razvija po svoje, kljub temu je lahko dober, lahko je človek. In ti si! Ampak sedaj čakaš na smrt. S smrtjo se mora vsakdo sprijazniti. Morda te bodo našli teden dni po smrti na polju, v hlevu, kleti ali celo v postelji.

Nikomur ne boš potožil, da si (Dalje na 7. strani)

POPRAVEK

V dr. Wuttejevem članku „Potovanje maturantov po Jugoslaviji“ je popravek v 10. vrsti 2. odstavka 1. kolone (15. števil., str. 6) zgrešen. Napisali smo... v mlajšem obdobju mlajše kamene dobe. Pravilno se mora glasiti: ... v mlajšem obdobju stare kamene dobe. V števil. 16, stran 6, se mora v 8. vrsti, 2. odstavka 1. kolone pravilno glasiti: ... in skalnatih vrhah, ne skalnati vrhi...

ČAKANJE

»Žena, vsak dan me bolj daje gripa! Pojdi po zdravniku!«
»Počakaj, da jo še jaz dobim, pa bo zdravnik prišel za oba!«

OTON ŽUPANČIČ:

Zlata ptička

Zlato ptičko so ujeli trije fantje mladi. Kdo imel bo zlato ptičko? Vsi bi ptičko radi.

Zlata ptička govorila: „Če me izpustite, prvo željo vam izpolnim vsakemu — želite!“

Prvi fantič je govoril: „Daj mi tako čašo — vedno pijem, ne popijem!“ „Želel si, imaš jo!“

Drugi fantič je govoril: „Daj mi tako mošnjo — vedno štejem, ne preštejem!“ Uslišala je prošnjo.

Tretji fantič je govoril: „Daj mi srce tako — hudi časi, vedro čelo, jasno uro vsako!“

Kar želeli, so imeli, pa so šli po svetu, vsak po svoje so živeli na tem božjem svetu.

Prvi fant samo popival, po jarkéh polegal, drugi fant je kvartopiril, se s sleparji kregal.

Tretji fant ob zori vstajal, hodil je na delo, v mraku je domov se vračal pa zapel veselo.

JACK LONDON:

7

TRI SRCA

Da, časi so bili takrat burni! Začelo se je v neki žganjarni, kjer se ga je Alfaro preveč naskal. Razžalil me je v dno duše. Morali so naju potegniti narazen in nama odvzeti puški, toda ločila sva se šele potem, ko sva oba prisegla, da si bova do smrti najhujša sovražnika. In prav v tem tiči uganka — zakaj prič najinega prepira in pretepa je bilo mnogo. Dve uri pozneje je komisar z dvema orožnikoma v neki zakotni ulici naletel name, in sicer v trenutku, ko sem se sklonil na Alfarovim truplom. Alfaro je imel globoko rano na hrbtu in našel sem ga, ko sem šel po naključju k morju. Dokazovati, da ga nisem umoril jaz? Kaj še! Vsi so vedeli, da sva se prepirala in javno prisegla, da se bova drug drugemu maščevala. Potem pa me dve uri pozneje vidijo nad njegovim truplom, ki se še niti ohladilo ni. Od takrat nikoli več nisem bil v San Antoniu, a tisti hip nisem izgubljal časa. Bežal sem, kar so me nesle noge. Alfaro je bil zelo priljubljen — saj veš, tip neustrašnega pustolovca, ki ljudem vedno ugaja. Mnogi bi ne bil mogel pripraviti niti do tega, da bi me prepustila nepristranskemu sodniku. Zahtevala je enostavno mojo glavo, in sicer na mestu... Bil sem torej prisiljen nemudoma izginiti.

Pozneje — bilo je že v Bocasu del Toro — mi je sel prinesel od Leoncie zaročni prstan. Tako je bilo konec moje sreče... Lotil se me je obup, in ker se nisem smel vrniti tja, kjer je rodbina Solano in vse prebivalstvo zahtevalo mojo glavo, sem odšel kot puščavnik v te kraje in začel iskati zaklade starega Morgana. In vendar mi še danes ne gre v glavo, kdo je porinil Alfaru nož v hrbet. Če

mi pride morilec kdaj v roke, bom v očeh Leoncie zopet pošten in nedvomno se poročiva. Zdaj, ko je vse končano, moram priznati, da je bil Alfaro imeniten dečko, kadar ga ni imel pod kapo. Če je pa le pogledal v kozarec, se je v njem takoj oglasila španska kri.

„Jasno kakor beli dan,“ je zamrmral Francis. „Ni čudno, da so me hoteli njen oče in bratje preluknjati. Grom in strela! Čim bolj te ogledujem, tem bolj sem prepričan, da sva si podobna kakor krajcar krajcarju — če odštejem svoje brčice in tvoje platnene hlače.“

„In tole,“ je pripomnil Henry, zavihal rokav in pokazal na levem komolcu dolgo, ozko brazgotino. „To imam že od mladih nog. Nekoč sem padel z mlina na veter — naravnost skozi stekleno streho v gredo.“

„Zdaj pa poslušaj, kaj ti povem!“ je začel Francis in obraz se mu je zjasnil od veselja nad novim načrtom. „Nekdo ti mora pomagati iz tega neprijetnega položaja in ta nekdo je — Francis, družabnik podjetja Morgan & Morgan. Ostani tu in išči zaklade na otoku Calfu, jaz pa poskusim pojasniti Leoncii in njenim domačim...“

„Samo če te ne ustrelje prej, kakor pa jim dopoveš, da jaz nisem ti,“ je zamrmral Henry obupan. „Prav v tem tiči vsa moja nesreča s to rodbino. Najprej streljajo, potem pa se pogajajo. Dokazuješ jim lahko samo po smrti.“

„In vendar bom poskusil svojo srečo, dragi moj!“ je dejal Francis ves navdušen za svoj načrt. Na vsak način je hotel odstraniti neljubo oviro, ki je Henryju zapirala pot do Leoncie.

Toda misel nanjo mu ni šla iz glave. Srce se mu je krčilo ob misli, da to čudovito bitje ljubi drugega in da mu je ta drugi čudovito podoben. Zopet se je spomnil prizora na obali, ko ga je pod vplivom sovraštva in ljubezni zdaj ljubila in hrepenela po njem, zdaj zopet zmerjala in prezirala. In nehote je vzdihnil.

„Kaj pa vzdihuješ?“ je vprašal Henry ironično.

„Leoncie je čudovito lepo dekle!“ je odgovoril Francis brez ovinkov. „Toda vseeno je tvoja in poskrbel bom, da

jo tudi dobiš. Kje imaš prstan, ki ti ga je vrnila? Če ji ga ne nataknem v tvojemu imenu na prst in če se ne vrnem v teku enega tedna z dobrimi novicami, mi lahko odrežeš brke in ušesa obenem!“

Čez eno uro, ko je kapitan Trefethen v odgovor na znamenje z obale poslal čoln, sta se začela mladeniča poslavljati.

„Še dve stvari, Francis. Prvič — pozabil sem ti povedati, da Leoncie ni prava hči Solano, dasi sama tega ne ve. Povedal mi je Alfaro. Je posvojeno dete, toda Enrico jo obožuje, dasi v njenih žilah ni niti kaplje njegove ali krvi njegovega rodu. Alfaro mi ni hotel zaupati podrobnosti te rodbinske zadeve, četudi mi je priznal, da Leoncie sploh ni španskega rodu. Ne vem, kaj je, Angležinja ali Američanka. Angleščina ji gre dokaj dobro, toda naučila se je je v samostanu. Posvojili so jo namreč že kot dete v plenica in živela je ves čas v trdnem prepričanju, da je Enrico njen oče.“

„Ni torej nič čudnega, da je prezirala in sovražila tebe v moji osebi,“ se je zasmejal Francis, „ker je bila prepričana, da si umoril njenega lastnega strica.“

Henry je prikimal z glavo in nadaljeval.

„Pomembnejša je druga stvar. To je — zakon ali bolje rečeno dejstvo, da zakona v teh krajih sploh ni. V tej nedostopni luknji vrte in obračajo zakone, kakor se komu zahoče. Do Paname je daleč, guverner te države ali okraja ali vrag vedi, kako že imenujejo to zapuščeno pokrajino, ki se ga je treba izogibati s polnim vozom. Domišlja si, da je pa star, zaspan jazbec. Poglavar v San Antoinu je mož, je v tem delu sveta mali car — a po svojih nagnjenjih je prava zverina. Zločin je premeška beseda za nekatera njegova dejanja. Krut in krvoločen je pa kakor ris. Zanj je praznik in užitek, če more koga obglaviti. Posebno rad ima vešala. Pazi se torej, da mu ne prideš v kremplje! Zdaj pa — obilo sreče! Polovico vsega, kar najdem na Bullu, bo tvoje... Le glej, da natakneš ta prstan Leoncii zopet na prst!“

Dva dni, potem ko je kapitan pregledal okolico in

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 27. 4.: 7.05 Duhovni nagovor. — Po vaši želji.

PONEDELJEK, 28. 4.: 13.45 Celovski radijski dnevnik. — Med lovci na glave (O življenju Naga-plemen).

TOREK, 29. 4.: 9.30 Zborovska glasba. — 13.45 Celovski radijski dnevnik. — Šport. — Vrtljak popevk.

SREDA, 30. 4.: 13.45 Celovski radijski dnevnik. — Minute z... — Cerkev in svet.

ČETRTEK, 1. 5.: 7.05 Beseda materina (Izvajajo otroci pliberške fare).

PETEK, 2. 5.: 13.45 Celovski radijski dnevnik. — Melodije za razvedrilo.

SOBOTA, 3. 5.: 9.45 Rubrika za jugoslovanske delavce v Avstriji. — Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

TV AVSTRIJA

1. PROGRAM

NEDELJA, 27. aprila: 15.00 Košarka: Avstrija — moštva držav podpisnic avstrijske državne pogodbe — 16.30 Igra treh dežel — 17.30 Viking Viki — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Igraj se z nami — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki in kultura — 19.50 Šport — 20.15 Nezvesta žena; film o umoru iz ljubosumnosti — 21.50 Victor Vasarely, umetnikov portret — 22.50 Poročila.

PONEDELJEK, 28. aprila: 9.30 Za otroke v predšolski dobi — 10.00 Tekmeci brez usmiljenja — 17.55 Za lahko noč — 18.00 V kraljestvu divjih živali: svet risov — 18.25 Mi — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 Šport — 19.30 čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Šport — 20.45 Ljudje na renču Shilu — 21.40 Poročila.

TOREK, 29. aprila: 9.30 Za otroke v predšolski dobi — 10.00 Ljubezen, ples in tisoč modnih popevk — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Gospod Kotnik — 18.25 Mi — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 Šport — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Satirična paleta — 20.15 Kaj sem? — 21.00 Tretji, film o poskusih osamosvojitve 35-letnice — 22.50 Poročila.

SREDA, 30. aprila: 9.30 Za otroke v predšolski dobi — 10.00 TV v šoli: naravnih parki v Avstriji — 10.30 To so

Firence — 11.00 Heinz Conrads — 17.00 Nenavaden obisk — 17.30 Ostržek — 17.50 Peter — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Naslednji, prosim — halo Doc! Oko zakona je budno — 18.25 Mi — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 Šport — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Obzorja — 21.00 Svet knjige — 21.30 Vojna in mir (12): Menjajoča se vojna sreča — 22.15 Poročila.

ČETRTEK, 1. maja: 15.30 Sultan naprodaj — 16.50 Mali motorni roler — 17.00 Njegova visokost, kralj živali; film Walta Disneya — 17.45 Jumbo veliki dan — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Delo in šega na Južnem Tirolskem — 18.45 Iskanje zadnjih divjih živali Evrope — 19.00 Umetnost v Avstriji — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki in kultura — 19.50 Šport — 20.15 Zvončki cvetijo septembra — 22.00 Pripovedke in vtisi — 22.45 Poročila.

PETEK, 2. maja: 9.30 Za otroke v predšolski dobi — 10.00 TV v šoli: Resna knjiga ali listi z datumi — 10.30 Uporabna fizika — 11.00 Klub seniorjev — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Družina Feuerstein — 18.25 Mi — 18.45 ORF danes — 18.45 Zbornica za delavce in nastavljenice — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 Šport — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Prvi in zadnji dan — 21.00 Kleopatra, ameriški film o legendarnem življenju egipčanske kraljice (1. del) — 22.25 Poročila.

SOBOTA, 3. maja: 16.30 Hišica — 17.00 Športni ABC — 17.30 Pustolovščina v mavrični deželi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Heinz Conrads v soboto zvečer — 18.25 Prizma — 18.50 ORF danes — 19.00 Avstrija v sliki z Južno Tirolsko — aktualno — 19.20 Čas v sliki in kultura — 19.56 Šport — 20.15 Halo... hotel Sacher... vratar: Jageniček — 21.15 Panoptikum — 21.35 Napad: obnova angleškega poštnega ropa leta 1963 — 22.50 Poročila.

TV AVSTRIJA

2. PROGRAM

NEDELJA, 27. aprila: 16.15 Ljubezen, ples in tisoč modnih popevk — 18.00 Howdy, filma Divjega zahoda z Brcom Lowom — 18.30 Zlata komedija: Easy Living — 20.00 Enciklopedija, znanstvena knjiga — 20.15 V lastni zadevi.

PONEDELJEK, 28. aprila: 17.55 Matematika in poskus: Geometrija na nebu — 18.25 Znanje — aktualno — 20.00 Vojna in mir (12): Menjajoča se

vojna sreča — 20.45 Čas v sliki in šport.

TOREK, 29. aprila: 17.55 Uvod v prstno tehniko — 18.25 Tečaj angleškega jezika — 19.00 Zemlja Afrika — 19.45 Zgodbe o Gustavu in družini Fröhlich — 20.00 Odisej (5) — 21.00 Čas v sliki in kultura — 21.40 Glasbena poročila — 21.45 Ludwig van Beethoven: Sonata za klavir.

SREDA, 30. aprila: 17.55 Poklic in obrat — 18.25 Tečaj francoskega jezika — 19.00 Capri brez — 19.50 Družina Fröhlich — 20.00 Westside Story (1. del); musical Lenarda Bernsteina — 22.15 Westside Story (2. del).

ČETRTEK, 1. maja: 18.00 Helene Weigel; portret velike dramske igralka — 19.00 Coppelia, balet po E T A Hoffmannu — 20.15 Rastresenec, nenavadna komedija o nerodi iz stroke za inseriranje — 21.35 Med Eure in Loire.

PETEK, 2. maja: 13.00 Tenis: Za Davisov pokal med Avstrijo in Anglijo — 17.55 Fizika za vse — 19.00 Nit Akuni Palim Meke, filmska ekspedicija v deželo Dani v gorovju Nove Gvineje — 19.45 Iskanje zadnjih divjih živali Evrope — 20.00 Ločena žena (6) — 21.40 Vodja.

SOBOTA, 3. maja: 14.00—17.45 Tenis: Davisov pokal med Avstrijo in Anglijo — 17.45 Pionirji — 18.00 Rasa — kaj je to? — 19.00 Chronos in njegovi otroci, opažanja o času — 19.45 Dva gospoda — Laurel in Hardy — 20.00 Galerija — 20.15 „Nedostojni“ Mozart — 21.35 Vprašanja kristjana.

TV Ljubljana

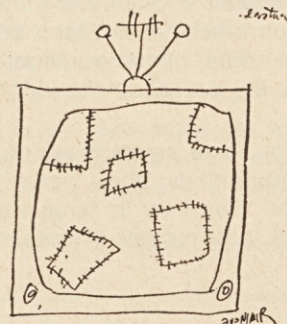
NEDELJA, 27. aprila:

9.10 Poročila — 19.15 17 trenutkov pomladi — 10.25 Otroška matineja — 11.10 Mozaik — 12.00 Poročila — Nedeljsko popoldne — 17.50 Poročila — 17.55 Moda za vas — 18.10 Leonardo da Vinci — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 19.50 Teden-ski gospodarski komentar — 20.05 P.

Zidar: Utonilo je sonce — 20.40 Kratek film — 20.55 Šolstvo na Koroškem — 21.25 Športni pregled — 22.00 TV dnevnik — 22.20 Rezervirano za šport.

PONEDELJEK, 28. aprila:

8.10, 10.00 TV v šoli — 17.30 Deček s slamico — 17.45 Barvna risanka — 17.55 Obzornik — 18.10 Na sedmi stezi — 18.40 Mozaik — 18.45 Načini prehranjevanja — 19.05 Odločamo — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Kam in kako na oddih — 20.10 S. Najdenov: Vanjušini otroci —

TELEVIZIJSKI PROGRAM

22.05 Mozaik kratkega filma — ... TV dnevnik.

TOREK, 29. aprila:

8.10, 9.35, 10.05, 11.00 TV v šoli — 17.35 Jaše k nam zeleni Jurij — 17.50 Odkrivajmo elektroakustično glasbo — 18.05 Obzornik — 18.20 Egipt za časa Tutankamona — 18.45 Mozaik — 18.50 Ne prezrite: Partizanska grafika — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.05 Nürnberg 45 — Rižarna 75 — 21.00 L. Feuchtwanger: Brata Lautensack — 21.50 TV dnevnik.

SREDA, 30. aprila:

8.10 TV v šoli — 17.30 Viking Viki — 17.55 Obzornik — 18.10 Mladi za mlade — 18.40 Mozaik — 18.45 Diagonale — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Pozdrav prazniku — 20.50 Iz oči v oči — 22.20 TV dnevnik.

ČETRTEK, 1. maja:

9.05 Poročila — 9.10 Pihalni orkester Ravenskih železarjev — 9.40 Veliki datum — 10.10 Koncert zagrebškega vo-

jaškega orkestra — 10.30 Trideseti 1. maj — 11.00 Naj živi pesem — 14.55 Vremenski stroj — 15.55 Nogomet Vardar : Velež — 17.50 Poročila — 17.55 Črka na črko — 18.25 Vzpon človeka — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.05 J. Semjonov: 17 trenutkov Pomladi — 21.15 Četrtekovi razgledi — 21.45 TV magazin — 22.45 TV dnevnik.

PETEK, 2. maja:

10.00 Divji bik Ferdinand — 10.15 Ž. Petan: Starši naprodaj — 11.20 Pisani svet — 11.55 Poročila — 15.20 Vremenski stroj — 16.25 Košarka Jugoslavija : Poljska — 18.00 Barvna risanka — 18.15 Poročila — 18.15 Pevski tabor Šentvid — 18.45 Kravci 1. maj 1920 v Pulju — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar — 20.10 Boj na lastno pest — 22.05 625 — 22.40 TV dnevnik.

SOBOTA, 3. maja:

9.30, 10.35, 11.50 TV v šoli — 15.20 625 — ponovitev — 15.55 Nogomet Beograd : Sloboda — 17.50 Obzornik — 18.05 Mozaik — 18.10 Učitelj dnevnik — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Tedenski zunanjepolitični komentar — 20.00 Gledališče v hiši — 20.30 Moda za vas — 20.45 Mamila — 21.30 TV dnevnik — 21.35 Košarka Jugoslavija : Bolgarija.

Ni pomoči

(Nadaljevanje s 6. strani)

bolan. Po naključju te bo nekdo našel, ko bo šel mimo. Oglasil se bo, ker bo mogoče lačen ali žejen, ali pa morda zato, ker se mu bo zdelo čudno, da se iz dimnika ne kadi, čeprav je čas za kosilo. Morda tudi zato, ker bo krava pretresljivo mukala. Tedaj bo neznanec z zlo slutnjo vstopil, in če ga ne bo postalo strah, bo odkril vsa bedo, v kateri si živel.

Poznam te in sočustvujem s tabo, a ne morem ti pomagati. Kajti, ko si bil mlad, si bil nesamostojen.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 84-3-58. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce št. 2, 9065 Žrelec. — Tiska Tiškarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

izjavil, da so vsi moški člani rodbine Solano odsotni, se je Francis izkrcaal na istem kraju, kjer je prvič srečal Leoncio. Na obali ni bilo videti niti deklet s samokresi niti moških s puškami. Daleč naokoli ni bilo žive duše, razen razcapanega dečka, domačina, ki je bil takoj pripravljen odnesti pismo mladi senatori v veliki haciendi, čim mu je Francis pokazal srebrni dolar. In ko je Francis v naglici pisal s svinčnikom na listič svoje beležke — „Sem tisti, ki ste ga zamenjali s Henryjem Morganom in prihajam v njegovem imenu s posebnim naročilom“ — se mu niti sanjalo ni, da vise nad njegovo glavo neverjetni dogodki in da ne bo nič manj presenečen, kakor je bil takrat, ko je prvič stopil na to obalo.

Pravzaprav, če bi mu prišlo na misel in bi pogledal za skalo, na katero se je naslonil, ko je pisal Leoncii pismo, bi bil takoj presenečen. Prizor je bil vreden čopiča največjega umetnika. Kakor morska vila se je mlada senatorita dvignila po kopanju iz vode. Toda Francis je mirno pisal in mali Indijanec je bil tako zatopljen v njegovo delo, da ju je Leoncia zagledala prva. Malo je manjkalo, da ni od strahu na ves glas zakričala. Hitro se je obrnila in zbežala v grmovje.

Takoj nato je tudi Francis zaslišal, da je v bližini nekdo prestrašeno vzkliknil. Papir in svinčnik sta mu padla iz rok. Planil je v smeri, odkoder je zaslišal vzklik, ter nalezal na mokro, napol nago deklico, ki je na vso moč bežala pred njim.

Nepričakovano srečanje jo je tako prestrašilo, da je znova vzkliknila. Preden je Leoncia spoznala, da je skočil za njo rešitelj ne pa sovražnik, je vsa blede od groze planila mimo njega, podrla dečka na tla in se ustavila šele na peščenih obali.

„Kaj se je zgodilo?“ jo je spraševal Francis ves iz sebe. „Ste se udarili? Kaj se je zgodilo?“

Pokazala mu je s prstom na golo koleno, na katerem sta se iz dveh komaj vidnih ran pojavili dve kaplji krvi.

„Kačal!“ je zakričala. „Strupena kača. Čez pet minut

bo ležalo pred vami truplo — in srečna sem, zelo srečna, da moram takoj umreti. Koliko je pretrpelo moje nesrečno srce zavoljo vas! Zdaj je konec teh muk!“

Očitek ji je zastal v grlu, ker so jo začele zapuščati motiči. Zgrudila se je na tla in omedlela.

Francis je vedel o kačah v Srednji Ameriki samo to, kar so mu povedali drugi, toda tudi to je bilo grozno. Takoj se je spomnil, da mora deklici prevezati nogo nad koleno in ustaviti dotok zastrupljene krvi k srcu.

Iz žepa je potegnil robec in rahlo prevezal deklici nogo nad koleno, nato je pod robec vtaknil v naglici odrezano palico in ga na vso moč zategnil. Hitro je vzel žepni nož, z vžigalico razrgel ostrino, da bi se kri ne zastrupila, in previdno izrezal obe rani, ki so ju zapustili kačji zobje.

Vse to je opravil s neverjetno naglilico in v neprestanem strahu, da začne telo očarljive deklice tu pred njim odtekati in izgubljati svojo čudovito barvo. Še preden je izrezal obe rani, mu je bilo jasno, kaj mora storiti potem. Najprej je treba izsesati iz ran čimveč zastrupljene krvi, nato pa prižgati cigareto in izžgati meso.

Toda ni še končal svoje prve operacije, ko se je deklica krčevito stresla in zganila.

„Ležite mirno!“ ji je zapovedal, ko se je dvignila na komolce in sedla — prav v trenutku, ko se je z ustnicami dotaknil rane.

V odgovor mu je njena roka dala zaušnico. Tisti hip je indijanski deček planil iz grma in začel zmagoslavno poskakovati. Za rep je držal ubito kačo in venomer kričal:

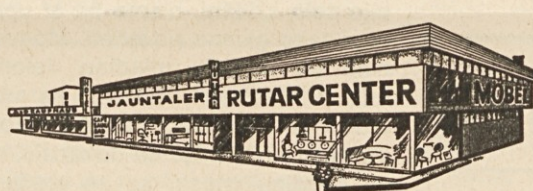
„Labarri, labarri!“

Francis ni razumel, kaj pomeni ta beseda in zato je bil pripravljen na vse.

„Ležite in bodite mirni!“ je ponovil osorno. „Niti minute ne smeva izgubiti!“

Toda deklica je gledala ubito kačo, ne da bi trenila z očesom. Očitno sploh ni mislila na smrt, a Francis tega ni opazil in se je znova sklonil, da bi izsesal iz rane zastrupljeno kri.

RUTAR-CENTER

RUTAR CENTER, A-9141 Dobrla vas Eberndorf, telefon 0 42 36 - 381

- ugodno dobavi
- in hitro na dom
- dostavi

„Samo drznite si!“ je dejala srdito. „Saj je to le mala labarri, katere pik ni prav nič nevaren. Mislila sem, da je strupena kača. V mladosti so podobne labarri.“

Obveza, ki je zadrževala obtok krvi, jo je zelo tiščala. Pogledala je na nogo in opazila Francisov robec, tesno zavezan nad njenim kolonom.

„Ah, kaj ste storili!“

Zardela je do ušes.

„Saj je bila le mlada labarri!“ je dejala očitajoče.

„Kričali ste: strupena kača!“ je ugovarjal Francis.

Obraz si je zakrila z rokami, a svojih rdečih, ljubkih ušes ni mogla skriti. Francis bi bil prisegel, da se Leoncie na ves glas smeje, razen če ni dobila histeričnega napada. In pri tem se je Francis prepričal, da ne bo tako lahko nataknil na njen prst zaročni prstan drugega mladeniča. Mobiliziral je vso svojo zdravo pamet, da bi njegovo srce ne podleglo njeni lepoti in zapeljivosti. Nato je spregovoril potrto:

„Vse kaže, da me bodo vaši domači pošteno preluknjali, ker nisem znal ločiti labarri od strupene kače. Kaj če bi jih izvolili kar takoj poklicati? Ali pa vas morda bolj mika, da me ustrelite sami?“

Toda deklica ga ni poslušala, ker je naglo skočila pokonci in nestrpno teptala z nogo po pesku.

„Noga mi je popolnoma zaspala,“ je pojasnila smeje.

„Ni lepo od vas,“ se je oglasil naenkrat Francis, „če mislite, da sem jaz umoril vašega strica.“

Pri teh besedah se je deklica prenehala smejati in rdečica je takoj zginila z njenih lic. Ni odgovorila, pač pa se je sklonila in z drhtečimi rokami začela trgati njegov robec, kakor da ima na nogi garje.

„Dovolite, da vam pomorem odvezati robec,“ je spregovoril in se prijazno nasmehnil.

„Zverina!“ je vzkliknila in oči so se ji zasvetile v divji jezi. „Proč od tod! Vaša senca pada name!“

(Dalje prihodnjič)

Po desetih letih uspešen slovenski koncert na Djekšah - 130 obiskovalcev

Okoli 130 prebivalcev Djekš in neposredne okolice je v nedeljo doživelo po skoraj desetih letih kulturno prireditev v domačem kraju. Akademski zbor graških študentov pod vodstvom Aleksa Schusterja in trio Korotan s pevci pod vodstvom Hanzija Kežarja, sta po maši izvajala koncert slovenske narodne in umetne pesmi.

Veliko število obiskovalcev je na ta način izpričalo svojo povezanost s slovensko kulturo in s slovenskim narodnim telesom nasploh, tudi v

tem kraju na skrajnem severu, ali morda ravno zaradi tega.

Slovenski občinski odbornik na Djekšah Filip Warasch je v imenu velikovškega društva po pozdravni pesmi izrekel v obeh deželnih jezikih dobrodošlico številnim udeležencem. Med njimi je mogel pozdraviti še dva občinska odbornika.

Izrekel se je za harmonično sožitje pripadnikov obeh narodnosti v občini. Doprinos k temu naj bi bila tudi ta prireditev. V današnjem

času je naravnost smešno, graditi plotove, ko postaja ves svet vedno manjši. Tisti, ki tega nočejo videti, se bodo danes ali jutri sami diskvalificirali in osmešili.

Program je spretno povezoval dr. Erik Prunč. Med drugim je tudi pripovedoval o pripetljaju, da so udeleženci nekega strokovnega seminarja, ki so prišli iz vseh krajev sveta, na študijskem potovanju ravno na Djekšah bili seznanjeni na najbolj očitven način z dvojezično realnostjo.

Edinstvenemu načinu izvajanja sporeda so obiskovalci koncerta navdušeno ploskali, nekateri so celo sami peli zraven pesmi, ki jih na Djekšah že tako dolgo ni bilo slišati.

Iščemo zanesljivo

● NATAKARICO

z inkasom za kletni bar
Znanje slovenskega jezika je potrebno

Ponudbe pošljite na gostišče
Alojz Gregorič,
Čepiče, pošta Globasnica
telefon 0 42 36 - 23 1 05

ODGOVARJAMO ZASKRBLJENI MAMI

Hvaležni smo Vam za zadnji dopis. — Z odprtimi očmi in ostrim duhom gledate na zadeve okoli zadnjih volitev in okoli šole, ki Vam je tako pri srcu. Tudi nas navdajajo podobne skrbi. Mi sami smo bili v mladosti do starejše generacije zelo kritični, nismo pa si upali tega tako glasno povedati. Mogoče smo na razvoju mladine deloma krivi tudi starejši, ker smo za mladino imeli premalo posluha. Sicer pa vsakdanje življenje dokazuje, da se mladina vnese, ko se sreča s praktičnim delom in je prisiljena, da presodi trezno, kar je možno. Prepričan sem, da bodo naši fantje in naša dekleta v par letih stali sredi življenja in postavili svojega moža.

Danes pa naj še trgajo hlače in brišejo prah po klopeh, vedno ne bodo mogli na glavi stati.

Pliberk

V soboto je pliberška farna mladina povabila vogrško igralno skupino, da predvaja komedijo „Dva para se ženita“. To izrazito pustno igro so igralci okoli župnika Vinka Zaletela tudi prvič po pustu igrali. Kljub le precej zastareli vsebini je bilo dovolj smeha, če že ne ob včasih le prisiljenih vlogah, pa vsaj o črno-belem zdravem svetu. Izurjeni in rutinirani igralni skupini želimo, da bi nas še kaj kmalu razveselila s kakšno igro — morda presenetila s kakšno duhovito sodobno?

Žitara vas . . .

(Nadaljevanje s 4. strani)

je referent seveda zanikal; tožila je tudi nad dejstvom, da dvorana v „Haus der Heimat“ za slovenske prireditve ni dostopna, čeprav trdijo na občini vedno nasprotno. Župan se je skušal izgovarjati na to, da upravlja „Haus der Heimat“ posebno društvo, ki pač Slovencem mazačem po pravici lahko odkloni dostop.

Čudno! Občinski predstojnik noče zastaviti svoj vpliv, četudi je diskriminacija slovenskega dela občinskega prebivalstva očitna! In še to: Po kakšni logiki povezujejo v žitarski občini „mazaške

SLOVENSKO DRUŠTVO V GLOBASNICI
vabi na

3. kulturni festival

30-LETNICA KONCA II. SVETOVNE VOJNE
20-LETNICA PODPISA DRŽAVNE POGODBE

ki bo od 1. do 4. maja 1975, pri Šoštarju v Globasnici

V ČETRTEK, dne 1. maja 1975, ob 20. uri:

Molière: „Mojster Zgaga ali — Vedno ob nepravem času“ — komedija v petih dejanjih.

Nastopa: SKD v Globasnici — Režija: Anita Hudl

V PETEK, dne 2. maja 1975, ob 20. uri:

Koncert narodno-zabavne glasbe

Nastopajo ansambel „Toneta Kmetca“ in Ptujski moški kvintet

V SOBOTO, dne 3. maja 1975, ob 15. uri:

Lutkovna predstava DPD „Svoboda“ Ptuj

Ob 20. uri: Folklorna prireditev

Nastopa folklorna skupina OSS Nedelišče

V NEDELJO, dne 4. maja 1975, ob 14.30:

iz Hrvaške

Slavnostna prireditev: „Umrli so, ko je cvetel maj“

Sodelujejo: Oder 73, mešani zbor „Peca“ SKD Globasnica, moški zbor „Franc Leder Lesičjak“ SPD

„Edinost“ iz Štebna in mladinske folklorne skupine iz Preddvora in Globasnice

Ob 20. uri: Plesna zabava

Igrata ansambla „Gorenjci“ iz Radovljice in „Fantje iz Podjune“

Ob 3. kulturnem festivalu bo tudi azstava slikarjev-amaterjev

Vsi od blizu in daleč prsrčno vabljeni!

Televizija je gostovala

V Goričah je v nedeljo predvajal pevski zbor „Trta“ spevoigro „Kovačev študent“. Prireditev, katero sta popestrila z nastopom zbor „Trta“ in trio „Korotan“, je bila na preprostemu odru v domači gostilni Planteu. Kljub temu, da je bil oder nekam revno opremljen, je vendar lepo število poslušalcev napolnilo malo dvorano. Gostovala je tudi avstrijska televizija, ki je snemala nekaj prizorov iz spevoigre za enourno dokumentacijo o koroških

Slovenih. Film ima na skrbi novinarka ORF dr. Trautl Brandstaller. Čeprav so nekateri nastopajoči in domačini dejali, da je naša kultura le prerевна, da bi se mogla kazati na televizijskih zaslonih, je treba reči, da je prav, da se Avstriji tudi pokaže, da le nimamo vsega preveč, kot to reče Heimatdienst in podobne organizacije. Tako je televizija tudi snemala prireditev na Radišah — kulturo v dvorani, ki je bila nekaj hlev.

„Kozika Lizika“ na lutkovnem odru

„Kozika Lizika“ je bila pravi igralški star na prireditvah ob koncu tega tedna. Kozika Lizika namreč ni morda neke vrste živa Krpanova kobila, ampak glavni junak istoimenske lutkovne uprizoritve. Clani dramskega odseka Koroške dijaške zveze so se lotili važnega in za koroško slovensko mladino izredno odgovornega dela: za naše najmlajše uprizarjajo imenovano kozo Liziko na lutkovnem odru.

Premiera je bila v petek v dvorani celovškega Marijanišča. Okoli

250 mladih, najmlajših in takih, ki so ostali mladi, se je udeležilo prireditve. Predsednik Krščanske kulturne zveze Lovro Kaselj je v svojih uvodnih besedah dejal, da tako udejstvovanje s pomočjo lutkovnega odra odgovarja smernicam KKZ, ki jih je osrednja kulturna organizacija sprejela za program na semenarju v Tinjah jeseni 1974. Idejo za to uprizoritev je dala KKZ, ki je dala na razpolago tudi tehnične naprave in prevzela organizatorično vodstvo.

Na kratko vsebina: koza Lizika je zašla v gozd, odtod pa v mesto. Uboga in zgladovana je v samopostrežnih trgovinah vse požrla, narkar so jo pretepli. „Skesana“ se je vrnila domov. Štiridejanka se igra brez odmorov.

Uspešni premieri so sledila uspešna gostovanja v Šmihelu, Globasnici in Selah. Predvsem v Šmihelu, pa tudi v Globasnici se je videlo, da se z otroci tudi v drugih primerih dela: kajti poteku igre so sledili vse bolj živahno. Za dijaško mladino vsekakor odgovorna naloga. Kajti kulturno delo med najmlajšimi se je doslej pustilo le bolj ob strani. O pedagoškem pomenu pa drugič kaj več.

Graški študentje so uspešno koncertirali na Djekšah. Občinstvo je docela napolnilo dvorano pri Kočmarju (slika spodaj).

šport - šport - šport - šport

● NAMIZNI TENIS:

Visoke zmage Selanov:

Z dvema visokima zmagama je prvo moštvo iz Sel zaključilo prvenstvo v prvem razredu. Selani so premagali nasprotnike iz Šmarjete, iz Labotske doline, ter Grabštanja dvakrat 10:0. Tako je moštvo z igralci Mirkom Oražejem, Pepijem Schweigerjem in Wernerjem Fallejem osvojilo za visoko favoriziranim DSG Kenitex-om odlično 2. mesto v prvem razredu vzhod.

Pa tudi drugo moštvo, ki igra v 2. razredu je doma premagalo drugo moštvo iz Grabštanja z 8:2. Za Selane so točkovali: Paul Olip 3, Herbert Falle 3 in Zdravko Oraže 1 točko, ter v dvojici Olip/Falle.

V Nedeljo, 27. 4., bodo imeli tudi šolarji priložnost prikazati kaj znajo, nastopili bodo namreč na deželnem šolarskem moštvenem prvenstvu v Velikovcu.

SELE — KRIVA VRBA 4:3 (3:1)

Tudi ta rezultat zopet prikazuje, da so selski nogometaši trenutno v izvrstni formi. Res pa je tudi, da so igrali prepričljivo samo v prvem polčasu, ko so vodili tudi s 3:1. V tem času pa so igrali kot že dolgo ne in pri nekoliko več sreče, bi lahko vodili še višje.

V drugem polčasu pa je bilo, kot da bi pretrgal nitko. Igralci Krive Vrbe so vedno bolj pritiskali na selska vrata in uspelo jim je tudi rezultat izenačiti. Nato je igra nekaj časa stala na rezilu, par minut pred koncem tekme pa je presenetil nasprotnega vratarja s strelom iz daljave 40 metrov Nanti Olip. Da so Selani proti koncu igre dobili nasprotnika zopet pod kontrolo, se imajo zahvaliti tudi zvestim selskim navijačem, ki so kot en moč stal za svojimi nogometaši.

Gole so dali: Flori Dovjak (2), Stan-ko in Nante Olip (po 1).
Selani so igrali z moštvo: Jazbinšek, Nanti Olip, Pristovnik, Erik Travnik, Jug, Stanko Olip, Nanti Dovjak, Fridi Mak, France Doujak, Flori Doujak, Oto Travnik (Tone Olip).

Naše navijače prosimo, da nas podprejo tudi v nedeljo, 27. 4., ob 15. uri, proti prvemu na lestvici — DSG Borovlje. Igra bo na igrišču v Podgori.

SAK — ŠMARJETA 2:1 (0:1)

V nedeljo je Slovenski atletski klub gostil na svojem igrišču, na Koschatovi cesti v Celovcu, nogometaše iz Šmarjete. V začetku je SAK močno pritisnil in nenehno ogrožal vrata šmarješkega moštva. Potem pa se je v 10. minuti zgodila nesreča, da je moral Hanzl Wieser zaradi poškodbe zapustiti igrišče. Zamenjal ga je Bernard Wakounig. Odslej je postajala igra zmerom slabša. SAK se nikakor ni mogel več znajti, prišlo je celo do vodstva Šmarjete z 1:0. Rezultat je sila depremiral slovenske igralce. Povsem razočarala sta Jugoslovana (Slovenca) Hočevnar in Navršnik, pa tudi Marjan Zandl je vse preveč poskušal na svojo roko, kar je močno škodovalo poteku igre.

V drugem polčasu je Wakouniga zamenjal Woschitz, ki je sakove igralce privedel do novih uspešnih akcij. Prav njemu gre zahvala, da se je tekma obrnila v SAK-ov prid. To priča tudi dejstvo, da je njihov igralec Ferra dvakrat zatresel mrežo šmarjeških vrat. Prav tako dvakrat pa so imeli slovenski mladinci srečo, ko sta Woschitz in Lampichler rešila žogo na golovi črti.

Igra je bila v celoti slaba in raztrgana in na slabi nogometni ravni. V taki formi SAK ne more zmagati proti boljšim nasprotnikom.

Igrali so: Drev, Hanzl Millonig, Nužej Lampichler, Hribar, Hanzl Wieser (Bernard Wakounig, Woschitz), Hočevnar, Marjan Pandl, Navršnik, Fera, Foltl Waldhauser.

V soboto, 26. aprila, igra SAK v Trdnji vasi proti tamkajšnjemu nogometnemu moštvu. Igra se bo začela ob 14. uri. Vse naše navijače pozivamo, da spremljajo naše nogometaše tja, da bi jim dali močno psihološko podporo, kajti le-ta igra velikansko vlogo pri uspehu in zmagi svojih nogometnih ljubljencev.